

Vårgårda kommun

Budget och Verksamhetsplan 2015-2017

Inledning

- 1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet
- 2 Kommunchefen har ordet

Förvaltningsplan

- 3 Samhällsekonomisk utveckling
- 4 Befolkningsutveckling
- 5 Planeringsförutsättningar
- 6 Vision och övergripande mål
- 15 Ekonomisk analys

Ekonomisk budget

- 19 Resultaträkning
- 20 Balansräkning
- 21 Finansieringsanalys

Verksamhetsplan

- 22 Politisk verksamhet
- 25 Kommunförvaltningen

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Med stor respekt för uppdraget och ödmjukhet för effekterna av beslut, ser jag fram emot att få ta över uppdraget som kommunstyrelsens ordförande i Vårgårda. Verksamheten i en kommun är mångfacetterad och inte enkel att överblicka och åsikterna är många, och så ska det vara i en verksamhet som är styrd av medborgarna.

Vårgårda kommuns ekonomi är bättre, sedan de statliga utjämnings-systemen gjordes mer rättvisa, men vi har fortfarande stora utmaningar. Våra kostnader på sociala sidan är betydligt högre än snittet i Sverige och vi måste fortsätta arbetet med att få ned dem. Men det är också viktigt att verksamheten inte känner att utmaningarna blir oöverstigliga och därför ökar vi anslaget jämfört med den budget vi lade i juni. Vi ser i undersökningar att vår kvalitet ökar och det arbetet ska få fortsätta.

Även i skolan ser vi allt bättre resultat. Vi kan vara stolta över våra skolor som nu i flera år i rad förbättrat sig, men det finns alltid mer att göra. Att viljan till utveckling och förbättring är stark yttrar sig i det engagemang jag och andra politiker möter från vår personal. Under 2014 gjorde kommunen en satsning på speciallärare och ökade då resurserna

till skolan. Vi hoppas att det ger skolan möjligheter till att bli ännu mer framgångsrik.

Det är roligt att vara politiker i en kommun som växer, och vi har goda förutsättningar att växa ännu mera. Det är positivt att utmaningen ligger i att planera för utbyggnad, inte för nedläggning. Att få planera för nya hus, inte rivningar. Men ska denna utveckling fortgå måste vår kommunala verksamhet fortsätta vara bra och helst bli ännu bättre. I denna budget tar vi på oss stora investeringar i bl a ny förskola på Algutstorp och trygghetsboende. Så stora investeringar har inte Vårgårda kommun tagit sedan vi byggde Sundlergymnasiet på 1990-talet. Vi politiker är medvetna om att det inte bara är i tätorten tillväxten i den här kommunen sker, så vi har planering för investeringar i alla delar av kommunen.

En vision för hur Vårgårda tätorts centrala delar kan se ut i framtiden är under diskussion. Det är viktigt att ha lång framförhållning i planeringen, då ett hus kan bli kvar i över 100 år. Detta gäller både i samhället och på landsbygden. Att inte bara vi politiker engageras i diskussionen om hur det framtida Vårgårda ska se ut tar jag som en självklarhet. Ett gott sam-

hälle, en livskraftig landsbygd och den goda kommunen, bygger vi tillsammans!

Bengt Hilmersson
Ordförande i Kommunstyrelsen

Kommunchefen har ordet

Under 2014 fick förvaltningen enligt politiska beslut utöka organisationen med en kvalitetschef tillika chef för Strategisk planering och utveckling (SPU). Detta har betytt att förvaltningen kunnat tagit ytterligare några steg i att fördjupa implementeringen av resultatstyrning. Under året har det arbetats med att förankra de politiskt antagna målen och enheterna har brutit ner målen i enhetsplaner. Enhetsplanerna möjliggör för medarbetarna att analysera och ta del av uppföljningarna på enhetsnivå och följa hur kvalitetsarbetet förbättrats under 2014. Men ännu återstår det mycket arbete.

Under 2015 måste medarbetare och framförallt medborgarna på ett ännu bättre sätt kunna följa vad som uppnåtts inom de målområden som politiken beslutat. Här måste kommunens webbplats användas på ett mer systematiskt sätt för att sprida resultaten kring de beslutade målområdena.

De politiska målen och mätetalen diskuteras ständigt bland politiker och medarbetare och enligt mitt förmenande så förbättras detta arbete varje år. Formuleringar förtydligas och mätetalen förfinas och det är en process som aldrig ska/kan bli färdigt utan ständigt utvecklas.

Ett stort uppdrag som förvaltningen fått under 2015 är att påbörja arbetet med en ny Översiktsplan. Vårgårda kommun befinner sig i ett expansivt läge och det blir allt viktigare med god framförhållning för att klara av den väntade ökningen av efterfrågan vad gäller tomtmark men också etableringsmark. I samband med att arbetet med Översiktsplanen måste också frågan kring kommunens vision väckas. En översiktsplan vägleds av kommunens vision och den aktuella visionen sträcker sig till 2018. Ska den nuvarande visionen fördjupas och förtydligas och därmed löpa under ytterligare år framöver

eller ska en helt ny vision arbetas fram?

Under senare delen av 2014 förändrades förvaltningens organisation. Syftet med organisationsförändringen var dels att minska kostnaderna dels att göra den plattare. Förvaltningen har stora problem med att hålla budget och då måste effektiviseringar ske i alla led, så även i chefsleden och det var detta som ledde fram till förändringen. I denna budget- och verksamhetsplan finns den nya organisationen beskriven under rubriken "uppdrag och ansvar". Det finns naturligtvis en inkörningsperiod men förhoppningsvis är alla delar på plats inför årskiftet 14/15.

Samverkan med Herrljunga: Under 2014 i juni månad fattade kommunfullmäktige i de båda kommunerna ett gemensamt beslut om att inrätta två stycken gemensamma nämnder. Vårgårda blev värdkommun för Ekonomi och personal och Herrljunga värdkommun för växel, telefoni och IT. Dessa båda gemensamma nämnder börjar att gälla ifrån den 1/1 2015. I Budget- och verksamhetsplanen finns servicenämnden för ekonomi och personal beskriven under rubriken "Politisk verksamhet" och under rubriken "uppdrag och ansvar". En utförlig uppdragsbeskrivning kommer antas under första kvartalet 2015.

Argumenten för samverkan är väl värd att återkomma till ännu en gång: Ökad kvalitet, minskad sårbarhet, underlätta för rekrytering av nyckelposter samt effektivisering. Kostnadseffektivisering handlar initialt om att kunna behålla kostnadsnivåer, inte öka dem. För att kunna uppnå en kostnadseffektivisering kommer det att krävas större verksamhetsvolymer, vilket innebär att kommunen måste söka samverkan med flera kommuner.

I arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare med väl fungerande

arbetsplatser finns det fortsatt två stora utvecklingsområden. Det handlar dels om att minska sjuktalen dels om att minska antalet ofrivilliga deltider. Förvaltningen måste kunna erbjuda tjänster som är attraktiva och då måste båda ovanstående områden arbetas med i förvaltningen. Detta är en viktig kvalitetsfråga, jämställdhetsfråga samt en framtidsfråga. I en framtid kommer de kommuner som kan erbjuda sådana tjänster att bli vinnare.

Kommunens medarbetare gör ett fantastiskt arbete som verkligen måste uppmärksammas, de levererar, och våra verksamheter skolan och omsorgen förbättrar sina resultat i kvalitetsmätningar för att nämna något. Den goda kommunen handlar om att leverera goda resultat i jämförelse med andra kommuner till dem vi är till för, våra invånare.

Lars Björkqvist
Kommunchef

Samhällsekonomisk utveckling

Innehållet i detta avsnitt är hämtat från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) publikation Makronytt 2 som publicerades den 18 augusti 2014. I början av oktober publicerade SKL ett nytt cirkulär i vilket man anger att man har en oförändrad syn på makrouvecklingen sedan i augusti.

Årets tillväxt baseras i hög grad på växande sysselsättning

Den svenska ekonomin har under det senaste året utvecklats ryckigt. Fjollåret avslutades starkt samtidigt som utvecklingen under innevarande år hittills varit svag. BNP:s ökning mellan 4:e kvartalet 2013 och 2:a kvartalet i år uppgick enligt preliminära uppgifter till endast 0,1 procent. Utvecklingen på olika delområden har varit splittrad. Produktionen i byggbranschen och delar av den privata tjänstesektorn har vuxit snabbt samtidigt som svag export bidragit till att industriproduktionen backat ytterligare.

Jämfört med första halvåret 2013 har BNP första halvåret 2014 ökat med 1,9 procent. Samtidigt har antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin ökat med hela 1,6 procent. Det innebär att produktionsökningen till mycket stor del kommit till stånd genom ökad sysselsättning och endast till ringa del genom ökad produktivitet.

Svag export sänker BNP-prognosen

Tillväxten i omvärlden bedöms i år bli väsentligt starkare än 2012 och 2013. Framförallt ser läget i euroområdet bättre ut. Tillväxten i omvärlden förväntas emellertid inte nå några högre tal. Sammanräknat beräknas BNP på Sveriges viktigaste exportmarknader växa 1,9 procent i år. Det kan jämföras med en genomsnittlig årlig tillväxt på 2,5 procent under de två senaste decennierna. Nästa år stärks den internationella konjunkturen något. Exportvägd tillväxt beräknas då öka 2,3 procent.

För åren 2016 och 2017 beräknas den internationella tillväxten bli av samma omfattning som 2015, dvs. en årlig tillväxt i exportvägd BNP med 2,3 procent. Svensk export växer under dessa

år med 5½–6 procent per år.

Inhemsk efterfrågan har tagit fart

Tillväxten i svensk ekonomi under första halvåret kan till mycket stor del återföras på inhemsk efterfrågan. Såväl hushållens konsumtionsutgifter som investeringarna har vuxit i relativt snabb takt. För helåret 2014 beräknas inhemsk efterfrågan växa med 3,0 procent. Det är dubbelt så snabbt som 2013.

En bidragande orsak till den snabbare tillväxten i inhemsk efterfrågan är den omsvängning som skett i bostadsbyggandet. Från en nedgång med drygt 11 procent i bostadsinvesteringarna 2012 beräknas dessa i år öka med 18 procent. Även nästa år beräknas de öka, men då med mer måttliga 8 procent.

Tillväxten i inhemsk efterfrågan mattas under 2016 och 2017. Försvagningen kan i huvudsak återföras på en svagare tillväxt i investeringarna. Den privata konsumtionen fortsätter årligen växa med 3–3½ procent vilket innebär en fortsatt nedgång i hushållens sparande.

Låg inflation och därmed låga räntor

Prisutvecklingen har under en tid varit mycket svag. Konsumentprisin-

dex har sedan slutet av 2011 varit i stort sett oförändrat. En bidragande orsak till denna stagnation är lägre räntor, men även den underliggande inflationen (KPIF) har varit mycket låg. I mars var tolv månadersförändringen för KPIF 0,0 procent, dvs. konsumentpriserna vid sidan om ränteförändringarna var oförändrade mellan mars 2013 och mars 2014. Det är den svagaste prisutveckling som uppmäts sedan september 1998.

Den extremt låga inflationen har medfört att Riksbanken i juli sänkte styrräntan till 0,25 procent. Styrräntan är därmed tillbaka nere på den exceptionellt låga nivå som rådde under andra halvan av 2009 och första halvan av 2010 när oron kring finanskrisen var som störst. Den låga räntan har medfört en påtaglig försvagning av den svenska kronan. Kronan har under de senaste 12 månaderna försvagats med ungefär 6 procent mot euron, 3 procent mot den amerikanska dollarn och med hela 14 procent mot det brittiska pundet. Totalt sett har kronan försvagats med ungefär 6 procent mot de länders valutor varifrån merparten av svensk import kommer ifrån.

Nyckeltal för den svenska ekonomin, prognos 2014-08-18						
Källa: Makronytt 2, SKL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP	0,9	1,5	2,0	3,5	3,4	2,7
Import	-0,5	-0,8	5,2	7,8	5,3	6,1
Hushållens konsumtion	1,6	2,0	2,9	3,2	3,5	3,2
Offentlig konsumtion	0,3	2,0	1,1	1,8	1,5	1,6
Export	0,8	-0,4	2,8	6,9	5,7	5,7
Arbetade timmar, NR	0,6	0,4	1,2	1,3	1,4	0,8
Arbetslöshet	8,0	8,0	8,0	7,4	6,8	6,6
KPI	0,9	0,0	0,0	1,3	2,3	3,3
Reporänta %, vid årets slut	1,00	0,75	0,25	0,75	1,75	3,00
Hushållens reala disponibla inkomster	3,5	2,6	2,9	2,2	3,0	2,5
Hushållens sparande %	12,2	12,3	12,3	11,2	10,6	9,9

Ansträngd ekonomi i kommuner och landsting framöver

Trots skatteunderlagets starka utveckling får både kommuner och landsting svårt att få tillräckligt bra resultat de närmaste åren. Det hänger ihop med starkt tryck från den demografiska utvecklingen och urholkning

av de generella statsbidragen. De behov som följer av befolkningsförändringar växer allt snabbare i kommunerna. Från att under senaste tioårsperioden ha motsvarat en kostnadsökning på ungefär en halv procent per år ökar de nu till drygt en procent per år.

Till följd av en bra utveckling av skatteunderlaget 2015 klarar kommunerna kostnadsökningar som motsvarar behoven som följer av ökad befolkning. Det höga kostnadstrycket gör att resultaten inte förbättras trots den goda utvecklingen av skatteunderlaget.

Befolkningsutveckling

Kommunens vision som sträcker sig fram till år 2018 har satt ett tydligt fokus på befolkningsstillväxt. För att möjliggöra en tillväxt skall kommunen enligt visionsdokumentet särskilt arbeta med att utveckla boendet, miljön, skolan samt näringslivet.

Befolkningsförändringarna speglar på många sätt det bostadsbyggande som nu sker i kommunen. Byggandet är idag framför allt småhus. För att öka ett kvarboende har kommunen men även inflyttning har bostadsbolaget under 2014 byggt nya lägenheter i kvarteret Anden.

På det nya bostadsområdet Algutstorp påbörjades 2011 byggnation av villor och området försätter att växa mot målet som är cirka 60 villor/egna hem.

Vårgårda kommun har jämfört med riket i övrigt en relativt ung

befolkning. Medan andelen yngre (upp till 17 år) för riket uppgår till 20,2 procent av den totala befolkningen är motsvarande andel i Vårgårda 21,6 procent. Andelen äldre (65 år och äldre) uppgår för riket till 19,4 procent av den totala befolkningen. Samma procentsats gäller för Vårgårda. Tidigare har Vårgårda haft en mindre andel äldre än riket. Men under de senaste åren har det skett en utjämnning där både andelen yngre och äldre närmar sig riksvärden.

Prognos t.o.m. 2017

Vårgårda kommun har under den senaste 10-årsperioden ökat invånarantalet med 373 personer. Befolkningen uppgick den 30 juni 2014 till 11 076 personer. Prognosen över befolkningsutvecklingen t.o.m. 2017

innebär en ökning med 177 personer. Beräkningen utgår från SCB:s befolkningsprognos daterad mars 2014.

Befolkningsutveckling i åldersgrupper

Mellan åren 2013-2017 kommer de största förändringarna att ske i grupperna 65-89 år. Gruppen kommer att öka med 207 personer eller med 10,1 procent. Antalet nyfödda kommer att öka med 9 personer eller 7,3 %. Framförallt är det de allra äldsta, åldersgruppen 90-w som kommer att minska. Minskningen uppgår till 12 personer eller 11,3 procent. Även gruppen gymnasieungdomar, 16-18 år, kommer att minska. Detta med 43 personer eller 9,8 procent.

Befolkningsutveckling i åldersgrupper							
Källa: SCB daterad mars 2014.							
Åldersintervall	Utfall		Prognos			Förändring	
	2013	2014	2015	2016	2017	procent	antal
0	124	130	131	132	133	7,3%	9
1-5	672	668	659	665	662	-1,5%	-10
6-12	940	972	989	1 004	1 021	8,6%	81
13-15	400	379	396	392	404	1,0%	4
16-18	440	416	424	417	397	-9,8%	-43
19-64	6 342	6 368	6 302	6 297	6 294	-0,8%	-48
65-79	1 634	1 691	1 740	1 768	1 798	10,0%	164
80-89	407	411	428	434	450	10,6%	43
90-w	106	103	100	101	94	-11,3%	-12
00-w	11 065	11 138	11 169	11 210	11 253	1,7%	188

Planeringsförutsättningar inför budget 2015-2017

Skattesatsen

Skattesatsen uppgår till 21,21 kronor för hela budgetperioden. Detta innebär oförändrad skattesats jämfört med 2014.

Skatteintäkter

Skatteintäkter för åren 2015 - 2017 är baserad på SKL:s skatteprognos (publicerad i början av oktober) och korrigerad att ledningsgruppen gör bedömningen att SKL:s befolkningsprognos är för optimistisk.

Befolkningsutveckling

SCB har lämnat en befolkningsprognos för Vårgårda kommun. De antalsuppgifter som här är framtagna ligger till grund för beräkning av volymförändringar inom utbildningen och äldreomsorgen.

Prisindex för kommunal verksamhet

Prognosen över arbetskraftskostnad och övrig förbrukning är tagen från SKL. SKL skriver att deras prognos för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. I prognosen har SKL även beaktat den kontinuerliga ökningen av kvaliteten på arbetsinsatsen, bl.a. till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner.

Beträffande priset på övrig förbrukning har SKL gjort en bedömning för KPIX, dvs. konsumentprisindex exklusive räntekostnader för egnahem och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

De uppräknings som ingår i budgeten följer SKL:s antaganden om arbetskraftskostnadens utveckling samt förändringen av övrig förbrukning.

Komponentavskrivningar

På boksluts- och budgetdagen den 10 mars fick ekonomiavdelningen i uppdrag att inför det fortsatta budgetarbetet beakta effekterna av införandet av komponentavskrivningar. Detta kommer framför allt påverka hur man värderar underhåll, reinvesteringar och investeringar. Detta kommer även att få följdverkningar på avskrivnings- och kapitalkostnaderna.

Den summa som finns med i budgeten är mycket preliminär. Arbetet med införandet av komponentredovisning pågår under hösten 2014 och kommer fortsätta under 2015.

Internränta

Internräntan uppgår till 2,5 procent och ligger fast under hela budgetperioden.

Avskrivnings- och kapitalkostnader

Beräkningarna baserar sig på investeringsutfallet 2013, budgeterade investeringar 2014 vilket även omfattar förslag till ombudgeteringar från 2013 samt det investeringsförslag som förvaltningen tagit fram för åren 2015 - 2017.

Personalsociala kostnader

PO-pålägget för 2015 - 2017 är beräknat till **38,46 procent** av lönesumman 2014, vilket är oförändrad nivå jämfört med år 2014. I PO-pålägget ingår Arbetsgivaravgifterna enligt lag som beräknas för budgetperioden 2015 - 2017 till **31,42 procent** av lönesumman.

Idag lämnas en rabatt för äldre och yngre anställda vid deklaration av arbetsgivaravgiften. För Vårgårda kommuns del beräknas denna rabatt årlig uppgå till ca 4 mkr vilket motsvarar ca 1,0 procent av lönesumman. Med hänsyn till denna rabatt räknas PO-pålägget ner till 37,5 procent.

Prisindex för kommunal verksamhet

	2014	2015	2016	2017
Arbetskraftskostnad	2,7	2,9	3,2	3,4
Övrig förbrukning	0,7	1,6	2,5	2,8
Vägd prisförändring	2,1	2,5	3,0	3,2

Vision och övergripande mål

Kommunens vision och dess övergripande mål skall vara vägledande för kommunens verksamheter men även ligga till grund för kommunens ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Mål

Enligt kommunallagen skall budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Årets budget innehåller ett antal väsentliga verksamhetsmål som utgår från politiskt antagna mål vilka sedan är tolkade i ett antal förvaltningsmål. Budgeten innehåller även finansiella mål vilka är uttryckta i resultaträkning, balansräkning och kommunbidrag. Dessa mål är beskrivna under detta avsnitt.

Budgeten och verksamhetsplanen är bl.a. en ekonomisk plan som skall visa kommunens ekonomiska resultat och ställning under en viss period. Budgeten är också ett resursfördelningsinstrument där ekonomiska ramar fördelas och resurser ges till kommunens olika sektorer. Men en budget är inte bara ekonomi utan också ett politiskt handlingsprogram där verksamhetsmål uttrycks för de olika kommunala verksamheterna.

Budgeten är även en del i kommunens ekonomi- och verksamhetsstyrning. Genom att under året löpande följa upp/stämna av ekonomiska mål men även verksamhetsmål skapas förutsättningar för en önskvärd styrning. Klara styrsignaler och beslut som stödjer uppsatta mål (ekonomiska och verksamhets mål) är förutsättningar för framgång i dessa sammanhang.

Verksamhetsmål och vision

Kommunfullmäktige beslutade under 2010 om ny vision för kommunen. Den nya visionen har satt fokus på befolkningstillväxt och den sträcker sig fram till år 2018 och lyder:

Den goda kommunen med 12 500 invånare 2018

Tillväxt av antalet invånare är väsentligt för att Vårgårda ska kunna utvecklas och fortsätta vara en god kommun för sina invånare och företagare.

Visionsdokumentet lyfter fram fyra målområden som bedöms som särskilt viktiga för måluppfyllelsen och dessa är:

- Boende
- Miljö
- Skola
- Näringsliv

Visionsdokumentet ”Attraktivt boende, Attraktiv miljö, Utvecklande skola och Konkurrenskraftigt näringsliv” ska vara vägledande för arbetet i den kommunala organisationen. För varje prioriterat område ska minst en målinikator definieras för att följa utvecklingen fram till 2018.

Utöver de fyra målområden som lyfts fram i visionsdokumentet finns det tre ytterligare målområden:

- Omsorg
- Organisation
- Ekonomi/Finansiering

Till samtliga målområden har det formulerats politiska mål. Förvaltningen har brutit ner de politiska målen i ett antal förvaltningsmål. För varje förvaltningsmål finns det mätmetoder som beskriver vad som skall mätas för att avgöra om målet är upp-

fyllt eller inte.

Värdegrund

Under 2012 beslutade KS anta en värdegrund för förvaltningen och den lyder:

Med respektfullt bemötande, individanpassade lösningar och hög tillgänglighet levererar Vårgårda kommun välfärdstjänster som överträffar förväntningarna. Detta förutsätter kreativitet och ständig utveckling med fokus på resultat.

En värdegrund visar på hur medarbetarna i förvaltningen ska förhålla sig till människor de möter och är till för. Att värdegrunden blir levande är en förutsättning för att de politiskt antagna målen ska kunna uppnås.

Målmatris

Det är nu fjärde året som förvaltningen arbetar med målmatrisen som är grundad på kommunens nya vision. Det är ett arbete som hela tiden måste utvecklas vad gäller bl.a. formuleringar, mätetal och uppföljningar. Inför 2015 har en uppdatering av de politiska målen med tillhörande förvaltningsmål genomförts, som ett led i den ständiga utvecklingen av dessa mål. Den stora utmaningen för förvaltningen är dock att få dokumentet levande hela vägen ut i organisationen. Detta avser såväl framtagandet av matrisen som de regelbundna uppföljningar som görs. Det är först då det blir en målmatris som styr verksamheterna och blir det dokument som politiken faktiskt har beslutat om.

Målområde: Boende**Inriktning:**

Vårgårda kommun ska ha en mångfald av boenden i attraktiva och goda livsmiljöer.

Vårgårda kommun ska öka antalet invånare.

Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Antalet lägenheter/villor i Vårgårda kommun ska öka. (FOLKHÄLSOMÅL)	Antalet nya lägenheter/villor per år.	18	66	50	50	50	50
Strategi: Arbetet med bland annat uppföljning av bostadsförsörjningsprogram ska utvecklas så att till exempel Planerings-, Bygg- och Miljöenheten har aktuellt inriktningsdokument att följa.							
2. Antalet servicelägenheter/trygghetsboenden ska öka. (ÄO)	Antalet nya servicelägenheter/trygghetsboenden per år.	0	0	3	16	16	13
Strategi: Genom tidiga behovsanalyser från verksamheterna, samt kartläggning av befintligt bostadsbestånd, ska bättre framförhållning skapas. En tydligare bild av behoven ger olika aktörer nödvändiga signaler för att vilja och kunna investera.							
3. Antalet satellitlägenheter/servicebostäder/gruppboendestäder ska öka. (FH)	Antalet nya satellitlägenheter/servicebostäder/gruppboendestäder per år.	0	0	4	11	11	0
Strategi: Genom tidiga behovsanalyser från verksamheterna, samt kartläggning av befintligt bostadsbestånd, ska bättre framförhållning skapas. En tydligare bild av behoven ger olika aktörer nödvändiga signaler för att vilja och kunna investera.							
4. Det ska finnas byggklara tomter i Vårgårda kommun.	Antalet nya byggklara småhustomter i andras och i kommunens regi per år.	27	Fler än 25	25	25	25	25
Strategi: Att utifrån bostadsförsörjningsprogram arbeta fram områden för exploatering samt att kontinuerligt bevaka tillgången på byggklara tomter. Nya byggklara tomter arbetas fram dels av kommunens exploateringsverksamhet och dels av marknadens övriga aktörer. För att uppnå bästa resultat är informationsutbyte mellan olika aktörer en viktig del.							
5. Antalet invånare i Vårgårda kommun ska bli fler.	Ökningen av antalet invånare i Vårgårda per år.	36	35	100	100	100	100
Strategi: Viva Vårgårda är en marknadsföringssatsning som kommer fortsätta att utvecklas för att locka s.k. hemvändare till kommunen i åldrarna 25-37 år. Det är viktigt att följa upp och sätta mål för just insatser i förhållande till ökad inflyttning inom denna målgrupp. Viva Vårgårda handlar också om att bygga ett ambassadörsskap hos de som redan är Vårgårdabor. Hur många föds det i kommunen? Det är ju en effekt av att människor faktiskt väljer att stanna här när de är i målgruppen.							

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2015-2017 VÅRGÅRDA KOMMUN

Målområde: Miljö

Inriktning:

Vårgårda kommun ska ha en stark miljöprofil där kommunens verksamheter är ledande och ett föredöme i arbetet att skapa det hållbara samhället.

Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
6. Vårgårda ska nå en god placering i Miljöaktuelltts kommunranking	Placering i Miljöaktuelltts kommunranking.	141	180	140	120	100	80
Strategi: En nyanställd miljöstrateg kan fördjupa sig i vilka aktiviteter som behövs för att förbättra Vårgårda kommuns värden på de olika parametrarna som ingår i undersökningen och föreslå nödvändiga åtgärder.							
7. Andelen ekologiska livsmedel ska öka. (FOLKHÄLSOMÅL)	Andelen ekologiska livsmedel mätt i kronor.	12,7 %	19,5 %	18 %	27 %	29 %	30 %
Strategi: Bevaka så att livsmedelsupphandlingar innehåller ett varierat utbud av ekologiska varor för att därmed kunna öka andelen ekologiska varor i vår kostverksamhet.							
8. Andelen gasbilar i förvaltningen ska öka.	Andelen gasbilar av det totala antalet bilar i förvaltningen och kommunens bolag.	27 %	30 %	40 %	45 %	50 %	55 %
Strategi: Ett fortsatt arbete med att vid nyanskaffning av bilar konsekvent välja gasbilar i de fall som verksamhetens art medger detta.							
9. Matavfall som återvinns genom biologisk behandling ska öka.	Andelen av uppkommet matavfall som återvinns genom biologisk behandling.	20 %	20 %	Nytt mål	25 %	25 %	50 %
Strategi: Vid kommande upphandling av avfallsinsamling utforma upphandlingen så att kommunen därefter kan erbjuda invånarna möjligheten att källsortera matavfall.							

Målområde: Skola**Inriktning:**

Kunskapsmålen ska vara i centrum så den enskilde eleven når den nivå som är möjlig att uppnå utifrån de egna förutsättningarna.

Under mandatperioden är strävan att 100 % av eleverna ska nå målen vid de nationella proven i åk 3, 100 % av eleverna i Vårgårdas grundskolor ska vara behöriga till ett högskoleförberedande program på gymnasieskolan och 100 % av eleverna som påbörjat en utbildning på Sundlergymnasiet ska nå slutbetyg/examen.

Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
10. Eleverna ska nå kunskapsmålen i åk 3.	Andelen elever som når kunskapsmålen i åk 3.		73 %	75 %	80 %	85 %	90 %
Strategi: Tidiga insatser för att fånga upp de elever som är i behov av särskilt stöd och sätta in relevanta åtgärder. Förstärkning av specialpedagogresurs samt logoped/talpedagog. Satsning på fler förstelärare.							
11. Elevernas meritvärde i årskurs 6 ska vara högt.	Meritvärdet i grundskolan i årskurs 6.	Nytt mål	203	200	205	208	210
Strategi: Resultaten sammanställs och analyseras varje år för samtliga skolor i Vårgårda. Tidiga insatser för att fånga upp de elever som är i behov av särskilt stöd och sätta in relevanta åtgärder. Förstärkning av specialpedagogresurs samt logoped/talpedagog. Satsning på fler förstelärare.							
12. Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 ska vara god. (FOLKHÄLSOMÅL)	Enkät från SKL. Genomsnitt av andelen elever som på en fyragradig skala svarat instämmer helt och hållet och stämmer ganska bra (positiva svar) på de gemensamma enkätfrågorna om elevernas syn på skolan och undervisningen.	Nytt mål.	84	Nytt mål	85	86	87
Strategi: Redan idag värderar eleverna sin skola högt utifrån de faktorer som SKL-enkäten innehåller. Ett område är däremot lågt och det handlar om elevernas motivation "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer" där endast 47 % av eleverna upplever att det är så. Det är viktigt att arbeta för ett ökat elevinflytande där varje elev har möjlighet att påverka sin vardag i skolan. Skapa en undervisningssituation med en god miljö där en mångfald av metoder och arbetssätt kan möta alla elever och skapa motivation för lärande.							
13. Elevernas meritvärde i årskurs 9 ska vara högt.	Meritvärdet i grundskolan i årskurs 9.	204	203	205	208	210	215
Strategi: Analys av resultat kopplas till insatta resurser. Tidiga insatser. Fånga upp de elever som är i behov av särskilt stöd och sätta in relevanta åtgärder. Förstärkning av specialpedagogresurs samt logoped/talpedagog. Satsa på fler förstelärare.							

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2015-2017 VÅRGÅRDA KOMMUN

Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	201
14. Eleverna i Vårgårdas grundskolor ska vara behöriga till ett nationellt program på gymnasieskolan. (FOLKHÄLSOMÅL)	Andelen elever i grundskolan som är behöriga till ett nationellt program på gymnasieskolan.	89 %	90 %	91%	92 %	93 %	94 %
Strategi: Tidiga insatser. Fånga upp de elever som är i behov av särskilt stöd och sätta in relevanta åtgärder. Förstärkning av specialpedagogresurs samt logoped/talpedagog.							
15. Andelen elever som påbörjade en utbildning på Sundlergymnasiet som nått slutbetyg/ examen ska vara hög.	Andelen elever som påbörjade en utbildning på Sundlergymnasiet som nått slutbetyg/ examen ska öka.	84 %	83 %	85 %	75 %*	75 %*	80 %
Strategi: Fånga upp de elever som är i behov av särskilt stöd och sätta in relevanta åtgärder. Fortsätta att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med målet att elevernas resultat är i fokus.							

*I o m gymnasieförändringen 2011 så höjdes kraven för betyg och examina.

Målområde: Näringsliv**Inriktning:**

Vårgårda ska ha ett gott näringslivsklimat och fler företag och branscher ska etablera sig i kommunen.

Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013		2014	2015	2016
16. Vårgårda ska vara bland de 20 bästa kommunerna i Sverige på företagsklimat.	Placering i Svenskt Näringslivs företagsranking.	11	14	10	1-20	1-20	1-20
Strategi: Fortsätta med regelbundna företagsbesök och anordna temakvällar för näringslivet där aktuella ämnen tas upp, t.ex. LOU.							
17. Skolföretag i grundskolorna i kommunen ska öka. (Tidigare kallat fadderföretag) (FOLKHÄLSOMÅL)	Totala antalet skolföretag i Vårgårdas grundskolor.	Nytt mål	Nytt mål	10	12	15	20
Strategi: Genom att förbättra möjligheterna för ytterskolornas elever att göra studiebesök kan vi knyta fler företag till de olika skolorna. Under 2015 anordnas företagsbesök för lärare på företag i kommunen med inriktningen att skapa samarbete med sitt "skolföretag".							
18. Antalet UF-företag ska öka.	Ökningen av UF-företag (Ung företagsamhetsföretag) per år.	Nytt mål	Nytt mål	Nytt mål	5	6	7
Strategi: UF är obligatoriskt på ekonomiska programmet och på handels- och administrationsprogrammet och numera valbart på övriga program. För att få fler elever att delta i UF har informationen inför övriga programs individuella val förbättrats. Vid marknadsföringen av ekonomiskt program och handels- och administrationsprogrammet lyfts UF fram som en av programmens guldkanter.							
19. Antalet nystartade företag per 1000 invånare ska öka.	Antalet nystartade företag per 1000 invånare.	5,1	6,0	Nytt mål	6,2	6,3	6,4
Strategi: Fortsätta prioritera stöd åt befintliga och nya företag i Vårgårda, stärka företagens ambassadörsskap och värna det goda företagsklimatet. Fortsatt samverkan mellan förvaltningens verksamheter för effektiv och snabb samordning av service till företag som önskar etablering i Vårgårda.							
20. Flygaren* ska vara ett attraktivt företagsområde i Västsverige.	Antal nya företag som etablerar sig på Flygaren per år.		0	1	2	2	2
Strategi: Information och kunskap till befintliga företag i Vårgårda, bland annat på kommunens hemsida, så att dessa företag kan föra kunskapen vidare.							

* Tidigare Västra Degrabo.

Målområde: Omsorg**Inriktning:**

Alla som har ett vårdbehov ska ha god tillgång till vård och omsorg, känna sig trygga och ha möjlighet att leva ett självständigt liv.

Under mandatperioden är strävan att 100 % av brukarna ska ha en positiv helhetsbedömning av sin insats inom hemtjänsten, särskilt boende, gruppboende/serviceboende och daglig verksamhet.

Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
21. Brukarna ska ha en positiv helhetsbedömning av sin insats inom hemtjänsten.	Andel brukare som har en positiv helhetsbedömning av sina hemtjänstinsatser.	87 %	88 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Strategi: Genom att systemiskt arbeta strategisk med förbättringsåtgärder utifrån resultat av brukarundersökningar, internkontroll och synpunkter kommer kvalitén öka inom hemtjänsten. Viktigt framöver är också att ytterligare använda sig av individanpassade lösningar utifrån den enskilda brukarens behov och önskemål.							
22. Brukarna ska ha en positiv helhetsbedömning av sin insats inom särskilt boende.	Andel brukare som har en positiv helhetsbedömning inom särskilt boende.	89 %	89 %	87 %	89 %	89 %	90 %
Strategi: Genom att systemiskt arbeta strategisk med förbättringsåtgärder utifrån resultat av brukarundersökningar, internkontroll och synpunkter kommer kvalitén öka inom särskilt boende. Viktigt framöver är också att ytterligare använda sig av individanpassade lösningar utifrån den enskilda brukarens behov och önskemål.							
23. Brukare ska ha en positiv helhetsbedömning av sin gruppboende/serviceboende. (FOLKHÄLSOMÅL)	Andel brukare som har en positiv helhetsbedömning av sin gruppboende/serviceboende	Utfall saknas.	80 %	80 %	80 %	82 %	82 %
Strategi: Ett aktivt brukarfokus där den enskildes önskemål tillgodoses i allra största utsträckning. Förfinade genomförandeplaner med det nya verksamhetsprogrammet Viva som ständigt uppdateras med individen i centrum och Under 2015 kommer verksamheten att använda sig av delaktighetsmodellen för att ytterligare förstärka brukarfokuset. Den årliga brukarenkäten och dess analys är också viktigt redskap. Hålla Vårgårda kommuns värdegrund levande för alla medarbetare.							
24. Brukare ska ha en positiv helhetsbedömning av sin dagliga verksamhet. (FOLKHÄLSOMÅL)	Andel brukare som har en positiv helhetsbedömning av sin dagliga verksamhet.	Utfall saknas.	72 %	80 %	80 %	82 %	82 %
Strategi: Ett aktivt brukarfokus där den enskildes önskemål tillgodoses i allra största utsträckning. Förfinade genomförandeplaner med det nya verksamhetsprogrammet Viva som ständigt uppdateras med individen i centrum och det nya. Den årliga brukarenkäten och dess analys är också viktigt redskap. Hålla Vårgårda kommuns värdegrund levande för alla medarbetare.							
25. Medarbetare inom verksamheterna ska som lägst ha adekvat utbildning på gymnasienivå.	Andelen medarbetare inom verksamheterna som har adekvat utbildning.	82 %	Utfall saknas.	Finns ej.	85 %	85 %	90 %
Strategi: Om statliga medel finns är strategin att fortsätta erbjuda medarbetare med lägre kompetens validering samt att strategiskt arbeta för att personer som saknar relevant utbildning inte kommer in i verksamheten via LAS företräde.							

Målområde: Organisation**Inriktning:**

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommunen ska uppnå ökad effektivitet, god kvalitet och ökat värdeskapande för medborgarna.

Medarbetare i Vårgårda kommun ska få ökad kunskap och förståelse om jämställdhet med fokus på att bekämpa stereotyper och könsrelaterat våld. Aktivt jämställdhetsarbete ska genomsyra kommunens verksamhet.

Mål	Mätmetod.	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
26. Andel ofrivilligt deltidsanställda ska minska.	Andelen ofrivilligt deltidsanställda i förvaltningen.	Nytt mål.	9,2 %	6,8 %	3 %	1 %	1 %
Strategi: Fortsatt arbete med implementering av schemaplaneringssystemet för att möjliggöra önskad sysselsättningsgrad							
27. Sjukfrånvaron ska vara låg. (FOLKHÄLSOMÅL)**	Sjukfrånvaro i procent av arbetad tid.	-	6,0 %	Nytt mål.	<5,2%	<4,9%	<4,1%
Strategi: Tydligare fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet, specifikt det psykosociala arbetsmiljöarbetet ska möjliggöra att sjukfrånvaron sjunker och organisationens medarbetare mår bättre.							
28. Antalet e-tjänster ska öka.	Antalet nya e-tjänster per år.	0	8	5	10	10	5
Strategi: Diskussioner har påbörjats med verksamheterna som ska lämna förslag på nya e-tjänster som de ser behov av. Verksamheterna ska vara delaktiga från början till slut. Ett arbete kommer också att startas upp tillsammans med Boråsregionen för att ta fram gemensamma e-tjänster.							
29. Processkartläggningar/värdeflödeskartläggningar av arbetssätt ska genomföras .	Totalt antal genomförda processkartläggningar inlagda i QPR.	10	11	85	90	100	110
Strategi: Genom säkra att en personell resurs finns som utvecklar, strukturerar och kvalitetssäkrar detta är bedömningen att antalet processkartläggningar/värdeflödeskartläggningar kommer att öka under kommande år – med god kvalitet, medarbetardelaktighet och effektiv hantering av tillgängliga resurser som resultat.							
30. Politiska ärenden ska jämställdhetsanalyseras .(FOLKHÄLSOMÅL)	Andelen politiska ärenden som jämställdhetsanalyseras.	Nytt mål.	10 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Strategi: En användarvänlig och tydlig mall för obligatorisk jämställdhetsanalys ska arbetas fram och användas av förvaltningen, för att ta fram informativa och kvalitetssäkrade beslutsunderlag till politiken.							

Målområde: Ekonomi/finansiering**Inriktning:**

I Vårgårda kommun är innebörden av god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv att:

- varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

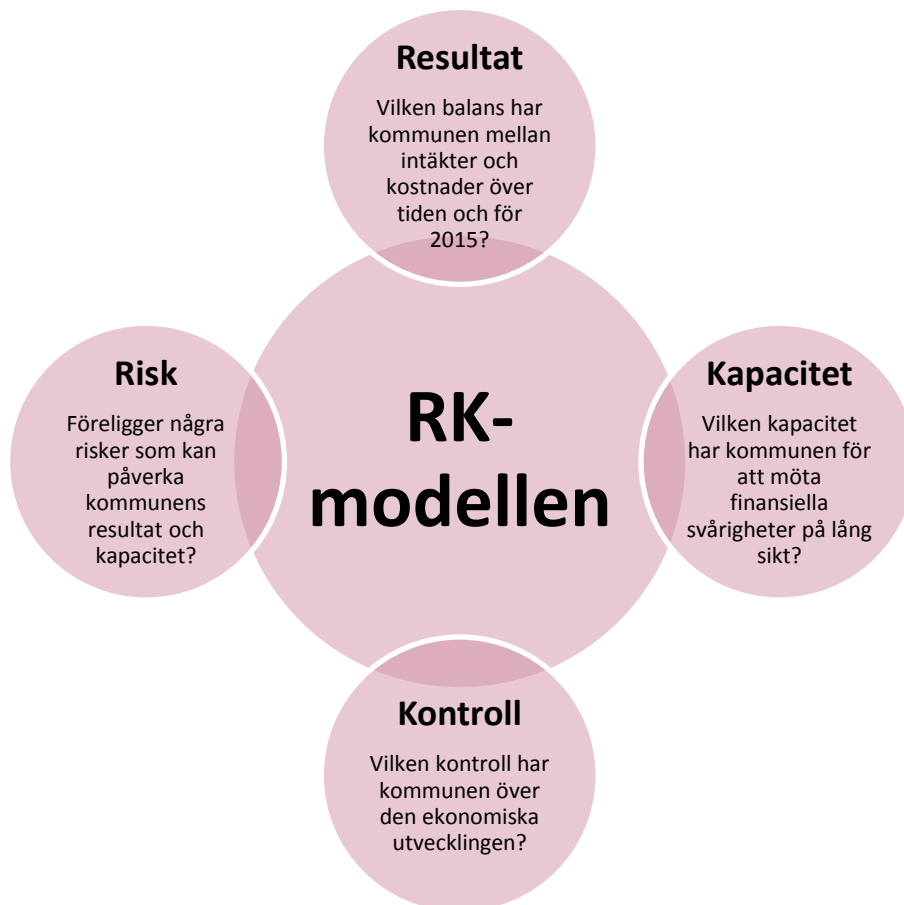
Mål	Mätmetod	Utfall		Beslutad målnivå	Målvärde		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
31. Det ekonomiska resultatet i Vårgårda kommun ska under åren i snitt vara > 2% av skatteintäkterna.	Resultatet i förhållande till skatteintäkter.	1,9 %	1,5 %	1 %	2 %	2 %	2 %
Strategi: Givet för budgetperioden är att de verksamheter som förvaltningen bedriver ska finansieras inom tilldelade budgetramar. Förvaltningens bidrag till det ekonomiska målet är att styra förvaltningens verksamheter så att de bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Detta ska ske genom ekonomisk uppföljning och analyser, kvalificerade ekonomiska prognoser och information till berörda.							
32. Nettoinvesteringarna ska under budgetperioden finansieras med egna medel. (Självfinansieringsgraden ska vara god.)	Resultat + avskrivningar i förhållande till investeringsutgifter.	92 %	128 %	90 %	32 %	83 %	173 %
Strategi: Givet för budgetperioden är att de verksamheter som förvaltningen bedriver ska finansieras inom tilldelade budgetramar. Förvaltningens bidrag till det ekonomiska målet är att styra förvaltningens verksamheter så att de bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Detta ska ske genom ekonomisk uppföljning och analyser, kvalificerade ekonomiska prognoser och information till berörda.							
33. Soliditeten (eget kapital i förhållande till balansomslutning) ska minst uppgå till budgeterad nivå.	Eget kapital i förhållande till balansomslutning.	61 %	61 %	64 %	55 %	56 %	58 %
Strategi: Givet för budgetperioden är att de verksamheter som förvaltningen bedriver ska finansieras inom tilldelade budgetramar. Förvaltningens bidrag till det ekonomiska målet är att styra förvaltningens verksamheter så att de bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Detta ska ske genom ekonomisk uppföljning och analyser, kvalificerade ekonomiska prognoser och information till berörda.							

Totalt antal mål: 33 st.

Uppdrag 2015-2017	
Innehåll	Ska vara utfört
Påbörja arbetet med en ny översiktsplan	2015
Upprätta ett miljöledningssystem.	2015

Ekonomisk analys

Utifrån 2014 års budgeterade resultat- och balansräkning samt investeringsbudget lämnas här en kortfattad ekonomisk analys vilken utgår från fyra ekonomiska perspektiv enligt bilden nedan.

Resultat

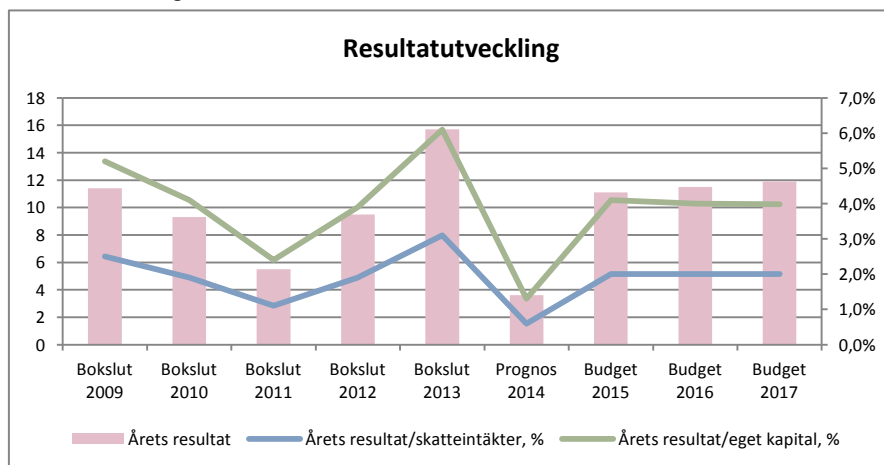
Resultatutveckling

Förutom 2008 har Vårgårda kommun under 2000-talet kunnat redovisa positiva årsresultat. Efter 2008 har resultaten varit goda.

Sedan 2012 har förvaltningen redovisat allt för höga kostnader i förhållande till erhållet kommunbidrag. Denna obalans har täckts genom större återbetalningar av tidigare erlagda premier från försäkringsbolaget AFA (2012 och 2013) samt av

ökade skatteintäkter pga förändringar i utjämningsystemet (2014). Under budgetperioden 2015 – 2017 är det viktigt att förvaltningen genom effektiviseringar kan minska på kostnadsmassan och därmed få balans i ekonomin.

Som ett mått på god ekonomi anges att årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag bör uppgå till 2 procent. Denna nivå har kommunen i snitt uppnått under perioden 2009 – 2013. Det prognostiserade resultatet för 2014 drar dock ner genomsnittet till 1,9%. Att inte nå ett resultat på 2 procent innebär att det skapas sämre ekonomiska förutsättning till egenfinansiering av investeringar, reglering av låneskuld och pensions-skuld.

Andel av skatteintäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomi är att verksamhetens nettokostnader inte ökar mer än vad den främsta inkomstkällan skatteintäkter gör. En annan förutsättning för en god ekonomi är att verksamhetens nettokostnader långsiktigt understiger 98 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag.

För perioden 2009 – 2013 lever kommunen upp till innebörden av ”god ekonomisk hushållning” vilket innebär att verksamhetens nettokostnader ligger runt 98 procent av skatteintäkterna. För åren 2012 och 2013 har detta möjliggjorts genom återbetalning av premier från försäkringsbolaget AFA.

Enligt prognosen för 2014 överskrider man gränsen för god ekonomisk hushållning då verksamhetens nettokostnad förväntas uppgå till 99,3 % av skatteintäkterna.

Räntenettots andel av skatteintäkterna har successivt sjunkit för att 2010 redovisa 0 procent. Denna

utveckling är glädjande då en minskning av räntenettot innebär att mer resurser kan läggas på verksamheterna.

För budgetperioden kommer verksamhetens nettokostnader att uppgå till 98,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket är i enlighet med målsättningen.

För budgetperioden kommer räntenettots andel av skatteintäkter att öka marginellt till följd av ökade investeringsåtaganden där kommunens självfinansiering inte räcker till utan extern upplåning måste göras.

Avskrivningarnas andel av skatteintäkterna ligger kvar på en jämn nivå under budgetperioden.

Nettokostnadsandelen ligger relativt jämt under åren.

Investeringsnivå och självfinansieringsgrad

Ett ekonomiskt mål är att kunna finansiera investeringar med egna medel. För enstaka år kan det vara svårt att uppnå målsättningen. Däre-

mot är det viktigt att under en period självfinansiera alla investeringar, vilket tar bort behovet av extern finansiering och då även räntekostnader. Under den senaste 5-års-perioden (2010 – prognos 2014) uppgår finansieringsgraden till 99,4 procent, vilket innebär att kommunen under denna period näst intill har klarat av att självfinansiera gjorda investeringar. Däremot kommer kommunen för budgetperioden 2015 – 2017 inte att klara målet om full självfinansiering av investeringarna. Enligt budgeten kommer kommunen att kunna självfinansiera 61,8 procent av investeringarna vilket innebär att låneskulden vid 2017 års utgång kommer uppgå till nästan 110 mkr.

Andel av skatteintäkter									
	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Nettokostnader	93,1	93,8	94,7	93,8	93,0	95,2	93,8	93,7	93,8
Avskrivningar	4,3	4,3	4,1	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Räntenetto	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
Vht nettokostnad	97,5	98,1	98,9	98,1	96,9	99,3	98,0	98,0	98,0

Investeringsnivå och självfinansieringsgrad									
	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Överskott från verksamheten, mkr	31,4	29,9	25,6	30,3	36,8	25,5	34,0	35,4	36,4
Totala investeringar, mkr	19,2	22,9	32,5	32,4	27,3	33,9	107,2	42,8	21,1
Självfinansieringsgrad (tot), %	164,0	130,3	79,0	93,5	134,9	75,3	31,7	82,7	172,5

Kapacitet

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten uttrycker betalningsförmågan på lång sikt eller uttrycket på annat sätt hur stor andel av tillgångsmassan som är finansierad via det egna kapitalet. Skuldsättningsgraden visar hur mycket av tillgångsmassan som inte är finansierad via det egna kapitalet.

Under flera år har soliditeten successivt byggts upp i kommunen och uppgick år 2006 till 64 procent, vilket är en förhållandevis hygglig nivå. Beroende på låga årsresultat och stora investeringsutgifter har soliditeten under efterföljande år successivt minskat och redovisades för år 2009 till 55 procent. Därefter har soliditeten till följd av förhållan-

devis starka årsresultat kunnat förbättras, och för 2013 uppgick soliditeten till 61,6 procent.

Under budgetperioden ser vi att soliditeten kommer att sjunka vilket är ett resultat av att årsresultaten inte förmår bära upp investeringsutgifterna som framförallt under 2015 är betydligt högre än normalt.

Soliditet och skuldsättningsgrad									
	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Soliditet, %	55,0	59,3	61,0	61,1	61,6	64,5	55,3	55,5	58,2
Skuldsättningsgrad, %	45,0	40,7	39,0	38,9	38,4	35,5	44,7	44,5	41,8

Risk

Likviditet

Likviditeten visar på hur betalningsförmågan ser ut på kort sikt och mäts genom att likvida medel (Bank + korta fordringar) ställs i relation till korta skulder.

Under många år har kommunen haft en betryggande likviditet som under senare år sjunkit. Vid bokslutet 2007 uppgick den till 21 procent, det lägsta värdet under den senaste 10-årsperioden.

Under 2009 förbättrades likviditeten påtagligt. Detta förklaras av ett bra årsresultat (i paritet med budgeten) samt låga investeringsutgifter vilket skapade ett positivt kassaflöde som lett till en förstärkning av likviditeten. Under 2010 har likviditeten bl.a. använts till att amortera av externa lån. Även under 2013 förbättrades likviditeten till följd av ett starkt resultat. För budgetperioden 2015-2017 sjunker likviditeten mycket till följd av höga investeringsutgifter.

Borgensåtaganden

Kommunen har ett omfattande borgensåtagande som för 2013 uppgick till totalt 223 mkr. Den övervägande andelen av borgensåtaganden kommunens dotterbolag Vårgårda Bostäder AB. En mindre andel är riktade mot egna hem och föreningar.

Borgensåtagandena har ökat till 249 mkr under 2014 vilket beror på borgensåtagande för Anden.

Kassalikviditet									
	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Kassalikviditet	47,0	36,5	37,1	39,2	43,9	34,7	39,2	39,4	39,4

Kontroll

Budgetföljsamhet

En viktig del för att nå och bibehålla ”god ekonomisk hushållning” är att det finns en god budgetföljsamhet i kommunen.

Det är många olika faktorer som påverkar ett årsresultat. Vissa poster har kommunen begränsade möjligheter att påverka. Hit hör skatteunderlagets utveckling vars förändring i första hand hänger samman med den samhällsekonomiska utvecklingen. Det mest väsentliga är dock påverkbart och det är verksamhetens intäkter och kostnader. Budgetavvikelsen

för kommunen i sin helhet men även för förvaltningarna (förvaltningen fr.o.m. 2011) är ojämn och relativt stor. Under de senare åren har i första hand de sociala verksamheterna haft problem med följsamhet gentemot budgeten. Denna obalans kommer även till uttryck i en standardkostnadsredovisning som SCB årligen publicerar. Här redovisar verksamheter såsom äldreomsorg stora kostnadsöverdrag i förhållande till en förväntad kostnad. Under de senaste åren har många åtgärder vidtagits för att på ett bättre sätt balansera kostnaderna mot budgeten.

Viktigt är att följsamheten mot budgeten ökar under kommande budgetperiod. I annat fall kan kostnadsöverdrag för verksamheterna äventyra kommunens övriga ekonomiska mål.

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2015-2017 VÅRGÅRDA KOMMUN

Borgensåtagande									
	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Borgensåtaganden, mkr	218,8	218,7	218,7	218,7	222,9	249,1	249,1	249,1	249,1

Budgetavvikelse						
	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Prognos 2014
Budgetavvikelse, årets resultat	2,7	14,2	13,1	0,4	10,4	-0,1
Budgetavvikelse, kommunbidrag	10,5	-4,6	-1,3	-17,6	-7,5	-10,5

Avslutande kommentar

Under de senaste åren har kommunens ekonomi utvecklats i rätt riktning. Under den senaste 5-årsperioden (2009 – 2013) har resultatets andel av skatteintäkterna i snitt uppgått till 2,0 procent vilket ligger i nivå med innebörden av en ”god ekonomisk hushållning”.

För 2014 har resultatet stärkts av en positiv skatteeffekt som beror på att en justering av utjämningsystemet.

Obalansen i ekonomin för kommunförvaltningen har dock varit ett problem under de senaste åren. Så även för 2014.

Utgångsläget för 2015 ser bra ut. Kommunförvaltningen har utöver ram fått ett ökat kommunbidrag på 8 mkr som skall täcka tidigare obudgeterade men faktiska kostnader inom främst äldreomsorgen. I budgeten finns också öronmärkta medel till ombyggnationen av E20 samt en utvecklingsreserv under Kommunstyrelsen som uppgår till ca 4,8 mkr.

Ändå finns det anledning till stor uppmärksamhet på kostnadsutvecklingen. Kommunförvaltningen har att komma till rätta med en obalans jämfört med standardkostnad främst inom äldreomsorgen.

Resultaträkning

	Budget 2014*	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Verksamhetens nettokostnad	-495 230	-505 000	-521 283	-539 543	-559 001
Planenliga avskrivningar	-21 880	-21 880	-22 872	-23 893	-24 450
Verksamhetens nettokostnad	-517 110	-526 880	-544 155	-563 436	-583 451
Skatteintäkter	414 399	415 900	430 679	449 165	467 052
Generella statsbidrag	106 651	114 600	125 025	126 617	129 072
Finansiella intäkter	1 275	1 300	1 300	1 300	1 300
Finansiella kostnader	-1 500	-1 300	-1 735	-2 130	-2 050
Årets resultat	3 715	3 620	11 114	11 516	11 923
Kommunbidrag	-514 234	-524 494	-539 739	-561 987	-582 331

* Inklusiv tilläggsanslag 1 500 tkr för inrättandet av sex specialpedagoger/speciallärartjänster i årskurs 1-6.

Ekonomiska mål

Kommunallagen föreskriver att finansiella mål skall anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I Vårgårda kommun är innebörden av god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Beslutade mål är:

- Det ekonomiska resultatet i Vårgårda kommun ska under åren i

snitt vara >2% av skatteintäkterna.

- Nettoinvesteringarna ska under budgetperioden finansieras med egna medel.
- Soliditeten ska minst uppgå till budgeterad nivå.

Utifrån de finansiella målen, resultatets andel av skatteintäkterna, soliditet samt självfinansiering av investeringar, har kommunfullmäktige i november fastställt de ekonomiska ramarna för åren 2015 – 2017. Detta är bl.a. uttryckt i resultaträkning och balansräkning.

Balanskravet

Balanskravet innebär att de budgeterade intäkterna måste överstiga de budgeterade kostnaderna. De budgeterade resultaten uppgår för till 2 % av skatteintäkter och statsbidrag för budgetåren 2015-2017. Detta innebär att balanskravet är uppfyllt

Ytterligare information

Kommunbidragsfördelning och investeringsbudget redovisas under förvaltningens ekonomi på sida 35.

Balansräkning

	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	343 300	357 100	441 378	460 235	456 835
Finansiella anläggningstillgångar	25 800	25 900	25 300	25 000	25 000
Summa anläggningstillgångar	369 100	383 000	466 678	485 235	481 835
Förråd/exploatering	3 200	1 400	1 400	1 400	1 400
Kortfristiga fordringar	30 700	22 500	25 000	25 000	25 000
Kassa och bank	17 100	0	2 000	2 000	2 000
Summa omsättningstillgångar	51 000	23 900	28 400	28 400	28 400
SUMMA TILLGÅNGAR	420 200	406 900	495 078	513 635	510 235
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>					
Summa eget kapital	259 000	262 600	273 714	285 230	297 153
(därav årets resultat)	15 700	3 600	11 114	11 516	11 923
Avsättningar för pension	6 400	6 100	6 000	6 000	6 000
Övriga avsättningar	31 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Summa avsättningar	37 400	36 100	36 000	36 000	36 000
Långfristiga skulder	15 000	43 381	116 545	123 886	108 563
Kortfristiga skulder	108 900	64 819	68 819	68 519	68 519
Summa skulder	123 900	108 200	185 364	192 405	177 082
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	420 200	406 900	495 078	513 635	510 235

Finansieringsanalys

	Bokslut 2013	Prognos 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
<i>Den löpande verksamheten</i>					
Årets resultat	15 700	3 600	11 114	11 516	11 923
Justering för av- och nedskrivningar	21 100	21 900	22 872	23 893	24 450
Justering för gjorda avsättningar	-200	-1 300	-100	0	0
Ej resultatpåverkande poster	0	0	0	0	0
Medel från vht före förändring av rörelsekapital	36 600	24 200	33 886	35 409	36 373
Förändring av kortfristiga fordringar	-1 000	8 200	-2 500	0	0
Förändring av förråd/exploatering	0	1 800	0	0	0
Förändring av kortfristiga skulder	26 500	-44 100	4 000	-300	0
Förändring av rörelsekapital	25 500	-34 100	1 500	-300	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	62 100	-9 900	35 386	35 109	36 373
<i>Investeringsverksamheten</i>					
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar	-28 100	-33 900	-107 150	-42 750	-21 050
Exploatering	0	-1 800	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-28 100	-35 700	-107 150	-42 750	-21 050
<i>Finansieringsverksamheten</i>					
Förändring av långfristiga skulder	-20 000	28 400	73 164	7 341	-15 323
Förändring av långfristiga fordringar	400	0	600	300	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-19 600	28 400	73 764	7 641	-15 323
Förändring av likvida medel	14 300	-17 100	2 000	0	0
Likvida medel vid årets början	2 800	17 100	0	2 000	2 000
Likvida medel vid årets slut	17 100	0	2 000	2 000	2 000
Förändring av likvida medel	14 300	-17 100	2 000	0	0

Politisk verksamhet

Ansvar och Uppdrag

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens beslutande församling. Kommunfullmäktiges ansvar är de strategiska frågorna. I KL kap 3 § 9 anges:

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen.

Vad avser den årliga verksamhetsplanen, beslutar fullmäktige om mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Kommunfullmäktige tar initiativ till samhällsutvecklingen bl.a. genom att belysa frågor i fullmäktigeberedningar. Kommunfullmäktige följer årligen upp de beslut som fattats utifrån förslag från fullmäktigeberedningar.

Revisionen

Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt

och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen skall också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i helägda bolag och kommunalförbund som kommunen är medlem i. (KL kap 6)

Kommunstyrelsen är enda verksamhetsnämnd i Vårgårda och svarar därmed för all verksamhet och för förvaltningens personal. Kommunstyrelsens ambition är att styra och följa upp verksamheten med hjälp av mål och resultat-uppföljning.

Kommunstyrelsen tar fram flerårsplaner där inriktningen för verksamheternas utveckling läggs fast.

Flerårsplanerna ihop med måldokumentet ger inriktningen för den årliga verksamhetsplanen.

Myndighetsnämnderna

Nämnderna beslutar enbart i ärenden som avser myndighetsutövning gentemot enskild. En stor del av besluten är delegerade till tjänstemän. Det är en viktig uppgift för nämnden att följa upp i vilken utsträckning som myndighetsutövning gentemot enskild sker på ett sätt som följer gällande lagar och förordningar.

Servicenämnden

Vårgårda och Herrljunga kommuner har kommit överens om att inrätta två gemensamma servicenämnder med verksamhetsstödjande funktioner för ekonomi/personal samt IT/växel/telefoni. Det övergripande målet är att verksamheten ska utvecklas på ett positivt sätt och att samverkansarbetet ska ge bättre verkningsgrad på insatta resurser.

Strategisk utveckling

Den Goda kommunen med 12500 invånare 2018

En vision för god kvalitet

Den goda kommunen uttrycker en vilja om att Vårgårda ska leverera välfärdstjänster av mycket god kvalitet till sina invånare och brukare. Medborgaren är i fokus för förvaltningens medarbetare och utförare. Allt utveckling sker med ett tydligt kundfokus.

Vårgårda kommuns ska uppfattas av kommuninvånare som en god kommun att leva och verka i, också i en jämförelse med andra kommuner.

Vårgårda Kommun ska också uppfattas ha en kostnadseffektiv och ändamålsenlig förvaltning, också i en jämförelse med andra kommuner.

En vision för tillväxt

12500 invånare 2018 uttrycker Vårgårdas vilja att bli fler kommuninvånare över tiden.

Vårgårda har växt de senaste åren och nu byggs det för fler bostäder vilket är synligt såväl i centrum som på Algutstorp och på landsbygden.

Planering för nya bostäder pågår i hela kommunen. Arbetet med ny översiktsplan är nu i startgroparna.

Kommunens målområden

Fullmäktige har fastställt sju olika målområden som förvaltningen skall arbeta med:

Målområde Boende

Att skapa förutsättningar för en mångfald av boenden i attraktiva och goda livsmiljöer är en förutsättning för fler invånare.

Målområde Miljö

Kommunen ska ha en stark miljöprofil och kommunens verksamheter är ledande och föredömen i arbetet

med att skapa ett uthålligt samhälle. Satsningar sker under verksamhetsåret på mer resurser i förvaltningen.

Målområde Skola

Fokus ligger på att eleven, efter sina egna förutsättningar, ska få mesta möjliga kunskap. En god skola är på många olika sätt en nyckelfaktor för att uppnå visionen.

Målområde Näringsliv

Kommunens näringsliv har i en följd av år uttryckt att Vårgårda kommun är en god kommun att driva verksamhet i. Ett starkt näringsliv ger arbetstillfällen och det är en av de viktigaste faktorerna för inflyttning till en kommun.

Målområde Omsorg

Alla ska känna sig trygga och ha möjlighet att leva ett självständigt liv oavsett ålder. Kommunens omsorgs- och verksamhet är mycket omfattande och på många områden mycket god, men det är en stor utmaning att med en stigande medelålder klarar att möta invånarens behov och förväntningar.

Målområde Organisation

Kommunförvaltningen är kommunens största arbetsplats och det är viktigt att förvaltningen är effektiv och levererar med kvalitet. Kompetens, effektivitet och jämställdhet är alla prioriterade områden. God personalvård ska känneteckna kommunen som arbetsgivare.

Målområde Ekonomi

En god ekonomi är en förutsättning för att uppnå visionen. En god ekonomi underlättar för att kunna prioritera satsningar inom olika områden. Kommunen strävar efter en hög självfinansieringsgrad för investeringar, men under 2015 sker stora

investeringar i både skola och omsorg för att möta framtiden.

KKiK, Kommunens kvalitet i korthet

Syftet med KKiK är att kommuninvånarna ska få information om kvaliteten på den service som kommunen tillhandahåller. Måtten i KKiK används som en del i styrningen och i verksamhetsutvecklingen. Kommunen vill föra en dialog kring resultatet med kommuninvånarna.

Kommunfullmäktiges beredningar

Grunden för beredningar är varit Vision 2018 och tillhörande fyra dokument som kommunfullmäktige antog december 2010. Visionsdokumenten ska vara vägledande för det fortsatta arbetet för att uppnå Vision 2018.

Rapport från beredning om utvärdering av den politiska organisationen till kommunfullmäktige har genererat att samverkansgruppen arbetat fram förslag till förändringar av den politiska organisationen.

Kommunfullmäktige har under 2014 tillsatt en miljöstrategiberedning som ska arbeta fram en vägledning med prioriteringar för hur kommunfullmäktiges mål för miljöarbetet ska uppnås. I beredningen ingår förutom förtroendevalda också representanter från LRF, Företagarna samt Naturskydds-föreninge

Sammanfattning

Benchmarking, kvalitetsmätningar och jämförelser med andra kommuner är viktigt för att kunna säkerställa huruvida kommunen utvecklas till att bli en god kommun som växer.

Kommunbidrag

(tkr)	Bokslut 2013	Budget 2014	Budget 2015
Politisk verksamhet			
Summa totalt kommunbidrag	5 070	5 372	6 148
Förändring i tkr			776
Förändring i %			9,6 %

Kommentarer till kommunbidrag

Inom 2015 års kommunbidrag har följande politiska prioriteringar gjorts som påverkar bidraget till politisk verksamhet:

- Revisionens anslag ökas med 50 tkr.

- Anslaget för partistöd ökas med 100 tkr.

- Anslaget till politiska arvoden ökas med 600 tkr.

När det gäller servicenämnderna så nollbudgeteras dessa under politisk verksamhet och kostnaden faktureras förvaltningen.

Kommunförvaltningen

Ansvar och Uppdrag

Lärande

Barn och elever inom förskola, grundskola, fritidshem, annan pedagogisk verksamhet, gymnasieskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Dessa verksamheter ska främja alla barns och elevers utveckling och lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och samhällets grundläggande värderingar. Utbildningen ska ta hänsyn till barns och elevers olika behov och i nära samarbete med hemmen främja deras personliga utveckling till kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Gymnasieskolan är en frivillig skolform, men i praktiken går med något enstaka undantag samtliga elever i grundskolan vidare till gymnasieskolan.

Vuxenutbildningen i Vårgårda kan delas in i tre delar, grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare. Generellt gäller att vuxenutbildningen har ett uppsökande uppdrag, d.v.s. boende i kommunen som är i behov av utbildning skall av

vuxenutbildningen uppmärksammas på möjligheten att studera inom vuxenutbildningen.

Musikskolan har till skillnad från verksamhet inom utbildningssektorn inget statligt uppdrag. Verksamheten vänder sig till barn och ungdomar i grundskole- och gymnasieåldern.

Samhällsbyggnad

I Vision 2018 har kommunen lagt fast en tydlig målsättning om tillväxt. En sådan målsättning kräver stora insatser i planarbete och framförhållning på ett flertal områden. Vart vill vi och var kan vi växa? Samhällsbyggnads ansvar och uppdrag är att på ett effektivt sätt planera för detta ökade behov av service och andra samhällsfunktioner som en tillväxt kräver.

Viktigt för Samhällsbyggnad, med många skiftande verksamheter, är att samordna avdelningarna så att arbetet sker mot gemensamma mål. Utöver en intern samordning inom kommunkoncernens¹ olika verksamheter ingår även uppdrag att under-

¹ Vårgårda Kommun, Vårgårda Bostäder AB med dotterbolag Vårgårda Utveckling AB.

söka samarbetsmöjligheter med kringliggande kommuner. Allt för att uppnå en kostnadseffektivare verksamhet.

Verksamheten ska där så är möjligt effektiviseras genom nya arbetsmetoder och tekniska lösningar.

Våra produkter ska kunna jämföras med den privata sektorn.

Samhällsbyggnad ansvarar för: Fastighetsförvaltning, fastighetsservice (vaktmästeri, lokalvård), Gata Park Mark, Kost- och tvättverksamhet, Bygg och miljö, Renhållning, Vatten och avlopp, Simhallen och Kulturen.

Äldreomsorg/Hälsa- och sjukvård

Hemtjänstens uppdrag är att verkställa beslut enligt socialtjänstlagen och utföra delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter. Detta innebär att hemtjänsten besöker omsorgstagaren i bostaden och stöttar/hjälper till med det som omsorgstagaren inte klarar av själv p.g.a. hög ålder, funktionshinder, sjukdom eller dylikt. Hemtjänsten arbetar på uppdrag av biståndshandläggare och sjuksköterska.

De särskilda boendeformerna omfattar Kullingshemmet, med in-

riktning för personer med omfattande omvårdnadsbehov samt Vårgården, som är ett boende för personer med demenssjukdom. Syftet är att ge en trygg omsorg där varje individ får stöd utifrån sina bedömda behov. Korttidsboende ges vid växelvärd, palliativ vård, rehabilitering samt i avvaktan på annan insats.

Hälso- och sjukvårdsenheten utför kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen inom ordinärt boende och inom särskilda boendeformer. Syftet är att stärka hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, utifrån patientens/individens individuella möjligheter och minska lidande.

IFO och funktionshinder

Individ och familjeomsorgen samt funktionshinder ansvarar för stöd till barn, ungdomar, föräldrar och andra vuxna samt stöd och service till människor med funktionsnedsättning i form av bland annat avlastning, boende, och daglig verksamhet.

Kommunens nystartade asylboende för ensamkommande pojkar i ålder 15-17 år med fem platser ligger också här liksom arbetsmarknadsåtgärder för personer som står långt från den reguljära arbetsmarknaden med behov av samverkan med andra myndigheter såsom t ex Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen och kommunens socialtjänst. Ett stort mål som finns är att bryta beroendet av försörjningsstöd genom att antingen byta försörjningsstöd mot bidrag från arbetsförmedlingen, börja studera eller i de bästa fall få ett arbete.

Kommunens familjecentralkonstaterade verksamhet rymms också inom verksamhetsområdet och har en stor målgrupp med växande barnfamiljer. Här behöver också en tydlig riktning pekas ut för att utforma uppdragets omfattning som sker i samverkan med specialpedagogresurs, barnvårdscentral samt barnmorskemottagning.

Boendestöd för personer med psykisk ohälsa samt en sysselsättning för samma målgrupp är ett annat område med växande behov.

Inom Kansli och utveckling finns en rad funktioner som servar, driver förändringsarbete och utövar tillsyn för kommunens verksamheter.

Medicinskt Ansvarige Sjuksköterska, MAS, Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering, MAR, samt Medicinskt ledningsansvarig, MLA har bl a ett huvudansvar för säkerhet vid informationsöverföring av medicinska frågor, läkemedelshantering, vårdplanering, avvikelshantering och dokumentation. MLA är verksam i förskola/skola och utövar tillsyn där. MAS har tillsammans med TÖS (tillsyn över socialtjänst) utövas ett systematiskt kvalitetsarbete där varje chef får svara på ett egenkontrollprogram vars syfte är att kvalitets-säkra verksamheterna inom omsorgen. TÖS har också uppgift att delta i internkontroll, ansvara för arbetet med LOV, - lag om valfrihetssystem.

Två utvecklingsledare arbetar för att hålla verksamheterna och cheferna uppdaterade inom en rad områden gällande äldreomsorg, funktionshinder och myndighetsutövning inom socialtjänsten. Ett viktigt område är kunskap om aktuella lagar och förordningar, göra Lex Sarah utredningar, bevaka och följa upp aktuella satsningar och att implementera det nya verksamhetssystemet Viva. En annan funktion är systemansvarig för verksamhetssystemet Viva där all dokumentation finns inom området. Här ska alla medarbetare få kunskap, utbildning och tillgång utifrån behov.

Utredningsenhet

Utredningsenheten omfattar försörjningsstöd, missbruk och socialpsykiatri, barn och ungdom, äldreomsorg och funktionsnedsatta, LSS, familjerätt, familjehem och integration.

Utredningsenhetens uppdrag är att utreda bistånd enligt socialtjänstlagen och LSS-lagstiftning. Ett ärende blir aktuellt på enheten genom att den enskilde gör en ansökan om bistånd eller då det inkommer en anmälan till enheten. I varje ärende fattas beslut om bistånd efter individuella bedömningar och utifrån gällande lagstiftning. Utredningsenhetens arbete sker i samverkan med andra verksamheter som till exempel arbetsförmedling, försäkringskassa, sjukvård, psykiatri och skola.

Verksamheten strävar alltid efter hög kvalitet och bra bemötande. Med anledning av detta arbetar vi ständigt

med förbättring och utveckling inom vårt verksamhetsområde.

Strategisk planering och utveckling

Ansvar för det kommunövergripande strategiska utvecklingsarbetet är samlat i en stab knuten till kommunchefen. Här handläggs utvecklingsfrågor som gäller kommunens egna verksamheter och samhällsutveckling i stort. Inom SPU rymms stödet till kommunfullmäktige, kommunstyrelse, utskott, presidier och beredningar. Uppdragen är kommunchefens ansvar och växer fram i nära dialog med kvalitetschefen och kommunchefens ledningsgrupp.

Kvalitetschef och tillika chef för SPU samordnar även kommunens kvalitetsarbete i en förvaltningsövergripande kvalitetsgrupp. Kvalitetschefen leder specifikt arbetet med att samordna och utveckla kommunens arbete med resultatstyrning.

I SPU ingår långsiktig planering, översiktsplaner, detaljplaner, omvärldsanalys, kommunikation och infrastruktur, utveckling av varumärket Vårgårda, övergripande information och marknadsföring, webbsida och intranät, sociala medier, folkhälsoarbete, ärendehantering, registrering och förvaring av kommunala handlingar och föreningshandlingar, valadministration, medborgarenkäter och företagspaneler, strategiskt näringslivsarbete, företagsetableringar, långsiktig utveckling av turism, särskild utveckling inom kvalitet och lean samt övrig strategisk utveckling. SPU arbetar också med strategier för miljö- och jämställdhetsarbete.

Viktiga delar av SPU:s arbete handlar om att bygga upp och samordna det arbete, som bidrar till att göra kommunen attraktiv att besöka, verka och bo i. Kommunen ska här skapa en plattform för samverkan och utåtriktat arbete i syfte att få nöjda medborgare, företagare och besökare som blir goda ambassadörer för Vårgårda. En del av detta är att genomföra evenemang som t.ex. Valborgsmässöfirande, Cykelfest, Vårgårdafest mm.

Handläggning av skolskjutsärenden, omsorgsresor och bostadsanpassning hanteras också inom SPU liksom bidrag till föreningar som verkar i kommunen.

Medborgarkontor innefattande växel, konsumentrådgivning, dödsboanmälan, budget- och skuldsanering, överförmyndarfrågor, service till besökare, brukare och kommunanställda ingår också under delar av 2015 i SPU.

Ekonomi- och personalavdelning

Uppdraget för ekonomi- och personalavdelningarna är att verka stödjande för chefer och övriga verksamheter.

Ekonomiavdelningen ansvarar för intern- och externredovisning samt att budget och ekonomiska uppföljningar, såsom månadsrapporter och bokslut sammanställs och överlämnas för politiska beslut. Avdelningen ansvarar också för upphandlings- och inköpsfrågor samt försäkringsfrågor.

Personalavdelningen administrerar löner och arvoden till anställda och förtroendevalda m.fl. Avdelningen ansvarar även för att driva en enhetlig personalpolitik för den kommunala förvaltningen samt att arbeta med arbetsmiljöfrågornas utveckling. Avdelningen ger stöd vid rekrytering. Pensionsfrågorna är också ett område som personalavdelningen ansvarar för.

Dessa två funktioner är organiserade i en med Herrljunga kommun gemensam servicenämnd. Vårgårda är huvudman för denna nämnd.

Strategisk utveckling

Lärande

Inom skolans område har en rapport arbetats fram som bland annat tar upp resultat, likabehandling och trivsel. Kunskapsresultaten kommer att utvärderas jämfört med bland annat nationella prov. Förbättringsområden och strategier kommer att arbetas fram.

Utvecklingsarbete inom förskola - gymnasieskola pågår med att skapa tydliga rutiner för elevhälsan, utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med utgångsläge i elevernas kunskapsresultat.

Genom digitaliseringen öppnas nya möjligheter för till exempel elever med annat hemspråk, dyslexi eller andra svårigheter att möta skolans och arbetslivets krav. En IKT-satsning i grundskolan planeras de närmaste tre åren.

Ett utvecklat samarbete mellan skola och näringsliv i Vårgårda kommun kommer att fortsätta. En arbetsplan har tagits fram kring samverkan näringsliv-skola, från förskola t.o.m. gymnasiet.

Förstelärare kommer att fortsätta inrättas, vilket kommer att innebära att den förändringsprocess mot en skola som är baserad på vetenskaplig grund fortgår. Förstelärarna ska verka för att undervisningen anpassas efter elevernas förutsättningar och i samband med detta tillämpa mångfald av metoder och arbetssätt i syfte att förbättra elevernas resultat.

De ska också bidra till att Vårgårdas skolor och förskolor är så attraktiva att de är kommuninvånarnas förstahandsval.

Under läsåret 2013-2014 har Vårgårda kommun rekryterat och fått statliga bidrag för att inrätta sex förstelärartjänster. Inför läsåret 2014-2015 har rekryteringen av ytterligare tolv förstelärare påbörjats.

Under 2014 har skolan getts möjligheten att förstärka specialpedagogresursen. Inför höstterminsstarten har fyra av sex tjänster på plats och ytterligare två kommer att rekryteras under hösten. Organisationen för

dessa tjänster hanteras centralt och ligger under elevhälsamordnarens ansvar. Resursen fördelas utifrån de behov som finns på skolorna och ses över kontinuerligt. Tidiga insatser för att fånga upp de elever som är i behov av särskilt stöd och sätta in relevanta åtgärder är en förutsättning för att alla elever ska ha en möjlighet att lyckas i skolan.

Ett prioriterat område är att utreda behovet av och erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid. Enligt skollagen ska kommunen sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

Samhällsbyggnad

Under 2015 fokuseras på en uppdatering och aktualisering av gällande översiktsplan. Kommunens vision om tillväxt skall vara vägledande för en planering av attraktiva boendeområden och miljöer i hela kommunen.

Det finns en stor potential för tillväxt inom befintlig detaljplan för Algutstorp. Även det pågående omarbetningen av detaljplanen för Klockarebolet kommer att ge goda tillväxtpotentialer i centrala lägen.

Planeringen för Fagrabo-området, området som ligger mellan väg 181 mot Herrljunga och Västra stambanan startas upp. Där kan nya intressanta bostadslägen tillskapas. Det ställs stora krav på planeringen för att samordna alla intressen som finns för området. Det skall inrymma attraktiva boendemöjligheter sett ur ett långsiktigt perspektiv samtidigt som friluftslivet skall kunna utvecklas parallellt.

Utanför Vårgårda tätort finns en stor attraktionskraft för boende. Kommunen har under de senaste 60 åren utvecklats lika mycket i tätort som på landsbygd sett ur ett invånarperspektiv och det finns en styrka i att denna utveckling får fortsätta.

En genomarbetad översiktsplan ger kommunen möjlighet att leda detta arbete i önskad riktning mot uppsatta mål.

Arbetet med att ta fram detaljplaner för de bostadsområden som finns med i "Riktlinjer för bostadsförsörjningen" pågår. Flera detaljplaner som ska säkerställa utbyggnad av bostäder är på gång.

I pågående detaljplan för kvarteren Sidensvansen och Rödstjärten möjliggörs etappvis utbyggnad av ett femtiotal lägenheter i Vårgårda centrum. I kvarteret Björkängen, vid Fasangatan, pågår detaljplanearbete för utbyggnad av ett 20-tal attraktiva bostäder för olika målgrupper. Området utmärker sig med sin närhet till skolan och friluftaktiviteter.

Arbete med framtagande av centrumutvecklingsplan inklusive stationsområdet är i en inledningsfas. Planen ska göra Vårgårdas centrala delar ännu trevligare, både att bo i och besöka. Kommunen kommer tillsammans med fastighetsägare, köpmannaförening och andra aktörer att diskutera möjliga lösningar. Projektet ska pågå under 2014/15. Konsulter specialiserade på stads- och landskapsplanering är kopplade till projektet.

Kommunens primära infrastruktur är E20 tillsammans med Västra stambanan. Båda dessa är navelsträngar till storstadsregionen Göteborg. Restiden minskar stadigt genom bättre väg och bättre tågförbindelser.

När E20 blir motorväg mellan Alingsås och Vårgårda är kommunens möjlighet till tillväxt större än någonsin. Därför kommer fokus i planeringen bestå av att förbereda för de möjligheter som kommer av en utvecklad järnväg och motorväg.

För E20:s utveckling norrut krävs ett uthålligt arbete som omfattar alla kommuner mellan Göteborg och Örebro.

Västra Götalandsregionen planerar för en ökad kollektivtrafik med tätare avgångar från Vårgårda Resecentrum och detta är till nytta för utvecklingen. Kommunen kommer att intensifiera sin samverkan kring infrastruktur primärt inom regionen.

² IKT innebär Informations- och kommunikationsteknik.

Byggnationen av VA-ledningen mellan Lagmansholm och Östadvädd kommer att färdigställas under 2015. Utbyggnaden kommer att ge nya möjligheter för nya bostäder särskilt i områdena utmed ledningsnätet.

Utredning och planering för utbyggnad av gång- och cykelvägen mellan Östadvädd och Lena skola pågår i ett medfinansieringsprojekt tillsammans med Trafikverket. Utbyggnaden ses som en betydelsefull åtgärd för Östadvädds framtida utveckling.

Byggstart för ny förskola med sex avdelningar på Algutstorsområdet sker kring årsskiftet 2014/2015.

Under 2015 startas ytterligare ett flertal byggprojekt som t ex

- Tillbyggnad av kök Gullhögs skolan.
- Ombyggnad av tillagningskök Lena skola.
- Tillbyggnad av idrottshall Hol skola.
- Planering/projektering för serviceboende, ca 30 lgh, intill Kullingshemmet.
- Ytterligare en gata för fler villatomter kommer att byggas i Algutstorsområdet.

Fiberutbyggnaden i kommunen fortsätter genom nystartade fiberföreningar. I tätorten fortsätter utbyggnaden genom marknadens olika aktörer.

Äldreomsorg/Hälso- och sjukvård

Arbetet kring kvalitetsregistren fortsätter. För att kunna höja kvaliteten på arbetet och säkerställa att brukaren får rätt åtgärder har alla enheter inom äldreomsorgen numera väl fungerande teammöten.

Under hösten 2014 gick verksamheten över till ett nytt verksamhetssystem. I samband med systembytet påbörjas även arbetet med att hela verksamheten börjar arbeta enligt modellen äldres behov i centrum (ÄBIC). Implementeringen av systemet kommer fortgå under hela 2015.

Vårgårda kommun har anslutit sig till Nationell patient översikt (NPÖ), vilket innebär att från 2015 kommer legitimerad personal kunna läsa sjukhusens journalanteckningar kring

patienter som är inskrivna i kommunal hälso och sjukvård.

Förslag till en modell för ett mer flexibelt utnyttjande av beviljade avlastning på kommunens korttidsboende kommer presenteras för politiken.

Som ett led i att vidareutbilda medarbetarna inom verksamheten kommer samtliga ombudsuppdrag (exempelvis kostombud och hygienombud) få en tydligare uppdragsbeskrivning. Ombuden kommer även stötta upp av olika professioner med specialistkunskap inom de olika kunskapsområdena.

Äldreomsorgen planerar för att arrangera en mäsas för kommuninvånarna där äldreomsorgens olika delar presenterar sig och beskriver vad de arbetar med.

Under 2015 kommer verksamheten tillsammans med berörda fackliga organisationer arbeta fram ett förslag till en ekonomisk resursfördelningsmodell för särskilda boenden.

Verksamheten kommer se över möjligheten att eventuellt införa arbetsledare inom vissa delar i verksamheten.

Under 2015 kommer lokalöversynen att fortgå.

IFO och funktionshinder

Inom utförardelen individ och familjeomsorg finns en mängd uppdrag som kräver en samordningsfunktion för att rätt hjälp utförd på bästa sätt ska kunna erbjudas. En samordningstjänst har skapats som har denna uppgift. En förstärkning inom områdena behandling unga vuxna och missbruk har gjorts för att fler hemmaplanslösningar ska kunna erbjudas.

Den uppstramning och ambition att sänka försörjningsstödet har nu en tydlig process där alla aktörer verkar för en bättre samverkan och effektivare handläggning. En samlokalisering önskas med regelbundenhet för att på plats kunna erbjuda brukaren effektivare och snabbare process ut i praktik, studier eller arbete. Aktörerna är Arbetsförmedlingen, socialtjänsten, komvux samt arbetsmarknadsavdelningen. Försäkringskassan deltar också i vissa delar men är inte aktuella vid en eventuell samlokalisering.

Boende enligt LSS är tänkt under 2015. Även boende enligt SoL beivras för att tillgodose personer med behov som inte ryms inom LSS och som inte klarar eget boende med boendestöd. I den kommande processen kommer inventering av målgrupp, vad som efterfrågas i form av stöd och boendemiljö inhämtas för att möta individens behov.

Daglig verksamhet expanderar på ett påtagligt sätt och här krävs ett i delar annat tänk för att möta behov med de resurs som finns. Stora och skilda individuella behov gör att nya lösningar kommer att krävas. Här är det också av stort intresse och behov att hitta lösningar genom samarbete med Herrljungas arbetsmarknadsenhet.

Kommunens mottagande av ensamkommande barn kommer under 2015 medföra behov av ytterligare boenden när permanent uppehållstillstånd har beviljats.

Utredningsenhet

Kvalitetsarbetet inom Utredningsenheten pågår. Först och främst är det att säkerställa en rättssäker verksamhet, vilket innebär att fokus just nu ligger på kompetensutveckling av medarbetarna. På myndigheten är den aktuella lagstiftningen och det respektfulla bemötandet de viktigaste komponenterna för ett professionellt arbete.

LEAN-arbetet har påbörjats på enheten där chef och medarbetare tillsammans arbetar för ett mer effektivt arbetssätt

Värdegrundsarbetet går som en röd tråd genom verksamheten på Utredningsenheten. På utredningsenheten är det Respektfullt Bemötande med brukaren/klienten i fokus.

Under 2015 fortsätter arbetet med att utveckla ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete vilket innebär att bl a utredningsenheten kartlägger processer för att säkerställa en god kvalite (QPR).

Ett annat kvalitetsarbete som har påbörjats och som fortsätter under 2015 är "Äldres behov i centrum" som är en vägledning för behovsriktat och systematiskt arbetssätt med dokumentation av äldres behov utifrån ICF (klassifikation av funktions-tillstånd, funktionshinder och hälsa)

Samarbetet med Herrljunga pågår och kommer utvecklas i dess olika delar, t ex har haschprogrammet i Herrljunga varit en resurs som flitigt använts av Vårgårda. Det är en form av hemmaplanslösning även om resursen inte finns i Vårgårda. Utbyte i myndighetsfrågor sker också mellan kommunerna.

Uppdatera riktlinjer tillhörande varje verksamhetsområde inom Utredningsenheten fortsätter.

Stort utrymme ges åt kompetensutveckling hos socialsekreterare och biståndshandläggare främst inom Socialtjänstlagen, LVU (Lagen om vård av unga) och LVM (Lagen om vård av missbrukare). Struktureller arbetet och iordningställer rutiner och mallar inom de olika verksamhetsområdena.

Strategisk planering och utveckling

Under 2015 kommer SPU att arbeta med att organisera och utveckla det långsiktiga och strategiska arbetet med lean inom förvaltningen. SPU kommer också arbeta med att för anställda, politiker och invånare tydliggöra och synliggöra kommunens arbete med resultatstyrning.

Arbete kommer påbörjas för att ta fram underlag för ett gemensamt kvalitetsledningssystem. Först ut i detta led är att göra en inventering av pågående kvalitetsarbete i verksamheterna.

SPU kommer att utifrån givet uppdrag att påbörja arbetet med en ny översiktsplan alternativt fördjupade delar i nuvarande översiktsplan

för Vårgårda kommun. Initialt kommer en projektplan och projektorganisation för uppdraget att arbetas fram.

Ett annat uppdrag enheten har är att arbeta fram ett miljöledningssystem. Enhetens nya miljöstrategi kommer att leda detta arbete som involverar alla förvaltningens verksamheter.

Under 2015 kommer det nuvarande medborgarkontorets verksamhet att förändras. Ansvaret för växeln kommer att flyttas till samverkansnämnden med Herrljunga. De administrativa uppgifterna som medborgarkontoret idag hanterar kommer till största delen att fördelas ut i förvaltningen och istället ska informations- och värdeskapsarbetet i verksamheten prioriteras. För att öka tillgängligheten i verksamheten är ambitionen att få till ett samarbete med Mathias Kök och Rum och Nordic Wellnes som också ryms i centrumhuset. Tanken är då att alla dessa verksamheter ska ha en gemensam entré och reception.

Under 2015 är kommunens nya hemsida i drift. Fler e-tjänster kommer att arbetas fram. Ett nytt projekt för året blir att arbeta fram ett nytt intranät.

SPU kommer under året också att ytterligare stötta verksamheternas arbete i sociala medier.

Ekonomi- och personalavdelning

Under 2015 kommer Ekonomiavdelningen fortsätta arbetet med att implementera de olika ekonomiprocessernas nylägen i syfte att få gemen-

samma rutiner och riktlinjer för att få en effektiv administration.

Det nya ekonomisystemet, Raindance, tas i bruk vid årsskiftet 2015.

Lönadministrationen fortsätter likt 2014 att hanteras i samverkan.

Vakansförmedlingen kommer att ingå i den gemensamma service-nämnden från och med 1/1 2015.

Personalstrategerna kommer under 2015 att fokusera på olika specialområden och arbeta för båda kommunerna.

Från och med 1/1 2015 kommer avdelningarna serva både Vårgårda och Herrljunga kommuner. Mål för verksamheten kommer att arbetas fram av den gemensamma service-nämnden.

Volymtal och nyckeltal

K/M = nyckeltal med redovisning av kvinnor och män. Utfall redovisas vid delårsbokslut.

Samhällsbyggnad	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Besök i Simhallen	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Antal dagsportioner Gullhögsskolans kök	370 000	390 000	390 000	390 000	390 000
Antal dagsportioner Kullinghemmets kök	54 000	53 300	55 000	55 000	55 000
Antal bygglov bostäder	50	72	50	50	50
Antal detaljplaner	5	2	3	3	3
Ytor gata/gc-väg (kvm)	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Förvaltad yta (kvm) ¹	75 200	74 927	75 900	77 500	78 400
Antal abonnenter	1 400	1 550	1 550	1 550	1 550
Debiterat vatten (kbm)	400 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Producerat vatten (kbm)	550 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Mottaget avloppsvatten (kbm)	800 000	700 000	700 000	700 000	700 000

1. Öka upp med antal kvm för:
 - Gullhögsskolans kök
 - Algutstorp nya förskola
 - LSS-gruppboende
 - Hol idrottshall
 - Kullingshemmet, servicelägenheter

Funktionshinder	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal LSS-insatser (exl pers. ass. SFB)	130	105 ¹	110 ²	113 ²	113
Varav externa placeringar	4	4,5	5	3 ³	3
Antal personer med personlig assistent (SFB-beslut)	26	26	25	25	25
Beviljad tid från FK (egen regi)	77 411	64 000	57 600	57 600	57 600
Beläggning Gruppboende	90% (9/10)	100% (10/10)	67% (10/15)	100% (15/15)	100% (15/15)
Beläggning Serviceboende	77% (7/9)	77% (7/9)	75% (9/12) ⁴	75% (9/12)	100% (12/12)

2. Nu tas nyckeltalet ut på samma sätt som de volymer som registreras till Socialstyrelsen inför utjämningsystemet. (Prognos för 2014, med det förra framtagandet, är 140 st år 2014). Anledningen till bytet är förvaltningens vision om att ha så objektiva nyckeltal som möjligt. Detta för att minimera att nyckeltal räknas ut på olika sätt. Att använda sig av officiella nyckeltal skapar kontinuitet och ökad jämförbarhet.
 3. Ökningen 2015 beror på ökade volymer på daglig verksamhet. Ökning 2016 beror på nytt LSS-gruppboende.
 4. Minskningen beror på externa gruppboendeplaceringar som flyttar till vårt egna boende.
 5. Ökning av antalet lägenheter beror på att tre stycken av de 12 tillgängliga lägenheterna behöver renoveras något innan inflyttning kan ske.

IFO / Utredningsenheten / AMA	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Utbetalt ekonomiskt bistånd tkr	6 500	8 300	8 400	8 500	8 650
Antal bidragshushåll	230	230	230	230	230
Bidragsväxling med AMA ¹	-	750	750	750	750
Antal personer i Arbetsmarknadsåtgärder	200	200	200	200	200
Antal vårddyggn IFO-placering	6 500	6 400	6 500	6 500	6 500
Kostnad per IFO-placering	1 580	1 450	1 450	1 470	1 490

1. Ett nytt nyckeltal för att ge en bättre helhetsbild över kostnaderna avseende totalt ekonomiskt bistånd. Nyckeltalet avser de pengar som överförs från Utredningsenheten till Arbetsmarknadsavdelningen så att AMA kan ge personerna en sysselsättning istället för att enbart gå på ekonomiskt bistånd.

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2015-2017 VÅRGÅRDA KOMMUN

Förskola	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal folkbokförda barn 1 - 5 år	680	670	659	665	662
Andel placerade barn 1 - 5 år, K/M	88%	89%	88%	88%	88%
Nettokostnad/barn i förskola, kr	109 524	110 000	112 370	115 855	118 170

Skolbarnomsorg	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal folkbokförda barn 6 - 12 år	955	951	989	1004	1021
Andel placerade 6 - 12 år, K/M	59%	58%	59%	59%	59%
Nettokostnad/barn i skolbarnomsorg, kr	33 890	33 400	34 025	35 045	36 170

Grundskola	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal elever i egen verksamhet K/M	1302	1280	1282	1308	1334
Antal elever i annan kommun	62	70	74	76	78
Nettokostnad/elev år F-9, kr	74 160	73 000	76 165	78 450	80 960

Gymnasieskola	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal elever i egen verksamhet K/M	240	242	242	240	225
Antal elever från annan kommun	93	90	89	86	85
Antal elever i annan kommun	190	180	186	185	174
Nettokostnad/elev, kr	92 860	97 000	96 740	99 645	102 830

Vuxenutbildning Vårgårda/Herrijunga	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal elever inkl SFI, K/M	260	330	300	310	320

Musikskola	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Andel elever av totalt antal elever år 1 - 9 K/M	20%	20%	20%	20%	20%

Bibliotek	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Besök på bibliotek	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000
Antal medialån K/M	64 000	64 000	65 000	66 000	67 000

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2015-2017 VÅRGÅRDA KOMMUN

Äldreomsorg/Hälso- och sjukvård	Budget 2014	Prognos 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
Antal boendeplatser i särskilt boende, K/M	90	99	102	102	102
Antal vårddyg i korttidsvård, K/M	3 285	4 350	4 015	4 015	4 015
Antal inskrivna hemsjukvård, K/M	170	165	170	172	175
Beviljade biståndstimmar hemtjänst inkl HSL	77 000	86 000	87 500	88 000	89 000
Kostnad/utförd hemtjänststimma i egen regi (Ersättning enligt LOV inkl adm)	377	390	380	385	390

Kommunbidrag

(tkr)	Bokslut 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kommunövergripande verksamhet	14 861	16 336	17 437
Strategisk planering och utveckling	9 091	13 584	13 799
Samhällsbyggnad	37 401	37 484	33 780
Äldreomsorg/Hälsa och sjukvård	74 441	66 227	70 431
Individ- och familjeomsorg/Funktionshinder	39 751	44 709	44 900
Utredningsenhet	62 010	62 527	68 798
Förskola/Grundskola/Gymnasie/Vux/Musik/Bibl	234 731	244 971	251 555
Stab lärande och omsorg	8 865	0	0
Ekonomi- och personalavdelning (servicenämnd)	0	14 315	14 226
IT-avdelning (servicenämnd)	0	8 499	8 521
Gemensam service	26 060	0	0
Summa utfördelat kommunbidrag	507 211	508 652	523 447
<i>Ej utfördelat kommunbidrag:</i>			
Lönerevidering	0	0	10 144
Summa totalt kommunbidrag	507 211	508 652	533 591
Förändring i tkr			24 939
Förändring i %			4,9 %

Kommentarer till kommunbidrag

Budgerat kommunbidrag uppgår till 533,6 mkr, vilket jämfört med 2014 års kommunbidrag är uppräknat med 24,9 mkr eller 4,9 %

Inom 2015 års kommunbidrag har följande politiska prioriteringar gjorts:

- Kommunövergripande verksamhet tillförs 500 tkr till förvaltningens utvecklingsmedel.
- 537 tkr har tillförts Kommunövergripande verksamhet pga höjd avgift till Räddningstjänstförbundet Alingsås – Vårgårda.
- Strategisk planering och utveckling får ett minskat kommunbidrag med 200 tkr till följd av effektiviseringar vid gemensam entré.
- Samhällsbyggnad får ett minskat kommunbidrag med 600 tkr, varav 500 tkr avser fastighets-service och 100 tkr avser Flo-ragatan.

- Äldreomsorgen har tillförts 300 tkr för finansiering av digitala trygghetslarm.
- Förskoleverksamheten har tillförts 500 tkr för finansiering av barnomsorg på obekvämt arbetstid.
- Lärande tillförs 1 500 tkr enligt tidigare fattat beslut om specialpedagoger.
- Äldreomsorgen tillförs 2 902 tkr för utökning av 12 platser på Björken. Besparingsuppdraget från 2012 upphör.
- Utredningsenheten tillförs 5 361 tkr för anpassning av timvolymer inom hemtjänsten samt ökade kostnader för ekonomiskt bistånd.

Införandet av komponentavskrivningar innebär att underhållsarbete som tidigare klassats som kostnad skall aktiveras. Därav minskas kommunbidraget för Samhällsbyggnad med 3 100 tkr. I förlängningen kan denna minskning komma att omfördelas till övriga verksamheter då dessa kommer få en minskad hyra

pga fastighetsavdelningens minskade kostnader.

Personalkostnaderna är uppräknade med 2,6 %. Övriga kostnader och intäkter har räknats upp med KPI, 1,6%.

Kommunbidraget är till för att utveckla kommunen i enlighet med gällande vision ”den goda kommunen med 12 500 invånare år 2018”. Detta innebär att kommunbidraget skall finansiera genomförandet av de verksamhetsmål som utifrån visionen är politiskt tagna. Kommunbidraget skall också garantera att kommunförvaltningen levererar de välfärdstjänster som kommuninvånarna efterfrågar inom skolan och omsorgen, men även inom kultur, fritid och samhällsbyggnadsområdet. En budget i balans är ett tydligt finansiellt mål. För att uppnå detta fordras att kommunledning och verksamhetsansvariga utifrån löpande uppföljningar också arbetar med verksamhets- och ekonomistyrning.

Gemensamma kostnader och intäkter

(tkr)	Bokslut 2013	Budget 2014	Budget 2015
Pensionsutbetalningar	7 069	8 300	8 462
Deponi Tumberg	-2 900	0	-2 000
KS utvecklingsreserv	700	2 326	4 841
Medfinansiering E20	0	0	1 523
Pensionslösningar inkl särskild löneskatt	705	1 000	1 000
Semesterlöneskuld	1 559	500	500
AFA	-9 748	0	0
Övrigt	-1 125	0	0
S:a gemensamma kostnader och intäkter	-3 740	12 126	14 326

Kommentarer till gemensamma kostnader

Kommunfullmäktige har beslutat att utanför kommunbidrag budgetera medel för finansiering av aktiviteter som är av mer generell karaktär. Största beloppet är hänförligt till kommunens pensionsutbetalningar. Dessa pensioner är beräknade av KPA och är medtagna i kommunens pensionsskuld intjänad t.o.m. år 1998. Denna pensionsskuld (inkl. särskild löneskatt) som för 2014 är beräknad till 238 mkr, är inte medtagen i kommunens balansräkning utan är noterad i linje helt i enlighet med kommunallagen.

I en stor organisation kommer det alltid att finns behov av att göra justeringar av tjänster. För att underlätta sådan förändringar har det budgeterats medel för pensionslösningar på central nivå.

En stor skuld som kommunen har är kommunens semesterlöneskuld till personalen. Nya löneavtal och förändringar i intjänade och uttagna semesterdagar förändrar i skulden vilket motiverar en budget på central nivå.

Deponi Tumberg förväntas generera ett överskott 2015 på 2 000 tkr. 2015 är första året som denna summa finns budgeterad.

Fr.o.m. 2013 finns det centrala utvecklingsmedel. Dessa medel ligger direkt under kommunstyrelsen och uppgår till 4 841 tkr för 2015

Innan årsskiftet 2014/2015 kommer kommunen teckna ett avtal med Sjuhärads kommunalförbund om medfinansiering av E20. Kommunalförbundet tecknar i sin tur avtal med Trafikverket och kommunens kostnad kommer att uppgå till 16,75 mkr. Kostnaden kommer att periodiseras.

Investeringar

tkr	2015	2016	2017	Spec
<i>Skattefinansierade investeringsutgifter</i>				
Investeringsprojekt < 3 mkr				
S:a skattefinansierade investeringsproj < 3 mkr	-15 050	-13 450	-11 550	1-9
Investeringsprojekt > 3 mkr				
Nybyggnad förskoleavdelning Hol	SP			
Ombyggnad till tillagningskök Lena	-2 500	-2 800		10
Tillbyggnad mottagningsdel Gullhögs skolan kök	-3 300			11
Tillbyggnad idrottsbyggnad Hol	-4 300			12
Nybyggnad förskoleavdelning Lena				13
Nybyggnation av 6 förskoleavdelningar Algutstorp	-28 000			14
Om och tillbyggnad av Fridhemsskolan		-6 000		15
Om och tillbyggnad Närunga skola				16
Gruppbostad LSS	-12 000			17
GC-väg Drottninggatan-Fridhemsskolan inkl bro ö K			-1 000	
Ombyggnad/Förbättrad trafikmiljö Drottningg.			-2 000	
IFO Ny servicebostad 6 platser		-14 000		
Trygghetsboende	-21 000			
Omb.upprustning Mjölaren 15, Vårdcentralen	-10 000			
Centrumhuset	-2 000	-2 000	-2 000	
S:a skattefinansierade investeringsproj > 3 mkr	-83 100	-24 800	-5 000	
S:a skattefinansierade investeringsproj	-98 150	-38 250	-16 550	
<i>Avgiftsfinansierade investeringsutgifter</i>				
Investeringsprojekt < 3 mkr				
S:a avgiftsfinansierade investeringsproj < 3 mkr	-1 000	-1 000	-1 000	20-22
Investeringsprojekt > 3 mkr				
VA-sanering inkl. gatuarb.	-2 500	-1 000	-1 000	18
VA-verk	0	0	0	
Ledning Östadkulle	-3 000	0	0	19
S:a avgiftsfinansierade investeringsproj > 3 mkr	-5 500	-1 000	-1 000	
S:a avgiftsfinansierade investeringsproj	-6 500	-2 000	-2 000	
<i>Exploateringsinvesteringar</i>				
Centrala Vårgårda	-1 000	-1 000	-1 000	
Algutstorp	-1 500	-1 500	-1 500	
S:a Exploateringsinvesteringar	-2 500	-2 500	-2 500	
S:a totala investeringar	-107 150	-42 750	-21 050	

Specifikation av investeringsbudgeten

1. I första hand uppgraderingar av servrar i serverhallen.
2. Energieffektivisering, driftsoptimering av kommunens fastigheter.
3. Nytt låssystem i Centrumhuset, skolor och hallar.
4. Nödvändiga reinvesteringar i våra anläggningar såsom vägar, gatubelysning, lekplatser, tex. utbyte av gatubelysning Östadkulle och ökat behov av toppbeläggning.
5. GC-väg mellan Östadkulle och Lena skola, medfinansiering från Trafikverket (50/50).
6. För 2015-2017 oförutsedda verksamhetsförändringar.
7. Om- och tillbyggnad av Lena skola, mottagningsköket byggs om till tillagningskök. Totalt kommer ca 230 barn och elever att finnas inom enheten inom ett par år.
8. Tillbyggnad mottagningsdelen på Gullhögskolans kök, den nuvarande är ej godkänd utifrån arbetsmiljöhänsyn.
9. Storleken på idrottshallen försvårar förutsättningarna att bedriva idrottsundervisning. Övriga skolor i kommunen har alla ändamålsenliga idrottshallar.
10. Ny förskola på Algutstorp med sex avdelningar klar 2015. Denna förskola skall ersätta Fridhemskolans tre avdelningar samt Ekens tre avdelningar. Förskolan skall innehålla nytt tillagningskök. Förändringen kommer att frigöra nuvarande moduler på Algutstorp samt på Fridhemskolan, vilket innebär att hyreskostnader för dessa moduler uteblir.
11. Anpassning av Fridhemskolans lokaler för ökat elevunderlag. Personalutrymmen tidigare läggs.
12. Ytterligare gruppboistäder för personer med funktionshinder 2015.
13. VA-sanering inklusive gatuarbeten för bl.a. Sveagatan.
14. Överföringsledning Östadkulle.
15. Vid kommande rehallningsentreprenad krävs utökade ytor och avränningsanläggningar pga fler fraktioner (ökad sortering). Motsvarande investering krävs från Herrljunga kommun.
16. Asfaltering på delar av Tumbergs containeryta.
17. Ombyggnad av befintlig återvinningscentral för att förbättra logistik och service.
18. Behov av ny mindre traktor.
19. Utbyte av mindre inventarier + 2017 byte av vattendamsugare.
20. Byte av värmeskåp (kontinuerligt).
21. Värmeskåp, vagnar m.m.
22. Nya tvättvagnar till Vårgården m.m.
23. Reinvesteringar i befintliga fastigheter